Proletariusze wszystkich krajów łączcie się!

GAZETA BIAŁOSTOCKA

Organ Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Rok IV. Nr 67 (791) Białystok, sobota–niedziela 20–21 marca 1954 r. A Cena 20 gr.

Wewnątrz numeru zamieszczamy:

– Uchwałę II Zjazdu PZPR w sprawie osiągnięć w wykonaniu Planu 6-letniego i głównych zadań gospodarczych na lata 1954-1955.

– Statut Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej zatwierdzony przez II Zjazd PZPR.

Uchwały Plenum KC PZPR z dnia 17 marca br. i Rady Państwa z dnia 18 marca

Tow. Bolesław Bierut — I-szym Sekretarzem KC PZPR
Tow. Józef Cyrankiewicz — Prezesem Rady Ministrów

W dniu 17 marca 1954 r. odbyło się pierwsze plenarne posiedzenie nowowybranego Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Komitet Centralny wybrał Biuro Polityczne KC w następującym składzie:

członkowie Biura Politycznego:

Tow. Bolesław Bierut
Tow. Aleksander Zawadzki
Tow. Józef Cyrankiewicz
Tow. Hilary Minc
Tow. Zenon Nowak
Tow. Konstanty Rokossowski
Tow. Edward Ochab
Tow. Jakub Berman
Tow. Franciszek Mazur
Tow. Franciszek Jóźwiak
Tow. Stanisław Radkiewicz
Tow. Władysław Dworakowski
Tow. Roman Zambrowski

zastępcy członków Biura Politycznego:

Tow. Adam Rapacki
Tow. Hilary Chełchowski

I-szym sekretarzem Komitetu Centralnego wybrany został

Tow. Bolesław Bierut

W skład Sekretariatu KC wybrani zostali:

Tow. Edward Ochab
Tow. Franciszek Mazur
Tow. Władysław Dworakowski

Komitet Centralny PZPR, wychodząc z założenia, że realizacja Uchwał II-go Zjazdu wymaga dalszego, znacznego wzmożenia aktywności partii — trzonu kierowniczego wszystkich państwowych i społecznych organizacji — oraz właściwego rozstawienia sił, uznaje za słuszne stanowisko I-go Sekretarza KC PZPR tow. Bolesława Bieruta, że powinien on obecnie skoncentrować swe siły przede wszystkim na działalności partii.

W związku z tym Komitet Centralny, podzielając opinię tow. Bolesława Bieruta, zgodził się odciążyć go od obowiązków Prezesa Rady Ministrów.

Komitet Centralny postanowił na wniosek Biura Politycznego wysunąć na stanowisko Prezesa Rady Ministrów tow. Józefa Cyrankiewicza i ustalić stanowiska pierwszych zastępców Prezesa Rady Ministrów, desygnując na te stanowiska tów. Hilarego Minca i tow. Zenona Nowaka.

Następnie Komitet Centralny powołał Centralną Komisję Kontroli Partyjnej. Przewodniczącym CKKP wybrany został

Tow. Franciszek Jóźwiak

Na członków CKKP wybrani zostali:

Tow. Halina Adalińska
Tow. Wojciech Cebo
Tow. Marian Czerwiński
Tow. Adam Doliński
Tow. Roman Gajzler
Tow. Ludwika Jankowska
Tow. Stefan Kalinowski
Tow. Jan Kędzierski
Tow. Józef Kowalczyk
Tow. Tadeusz Kromer
Tow. Tadeusz Krupiński
Tow. Walenty Kubica
Tow. Maria Małecka
Tow. Stefan Misiaszek
Tow. Władysława Mortasowa
Tow. Aleksander Ochal
Tow. Zofia Paterowa
Tow. Bronisław Półtorzycki
Tow. Stanisław Pilawka
Tow. Wacław Rowiński
Tow. Szymon Rutkowski
Tow. Wacław Skrzypkowski
Tow. Kazimierz Sobkowicz
Tow. Adolf Starzec
Tow. Stanisław Walczyk
Tow. Kazimierz Witaszewski
Tow. Leon Wudzki
Tow. Szymon Zachariasz
Tow. Władysław Zubowicz
Tow. Olga Żebruń

* * *

Prezes Rady Ministrów Bolesław Bierut skierował do Rady Państwa pismo następującej treści:

Do Rady Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

W związku z powierzeniem mi przez Komitet Centralny PZPR funkcji Pierwszego Sekretarza Komitetu Centralnego i z koniecznością skoncentrowania swych sił przede wszystkim na działalności Partii — proszę Radę Państwa o podjęcie w trybie art. 29 Konstytucji PRL uchwały zwalniającej mnie od obowiązków Prezesa Rady Ministrów.

Równocześnie proponuję powołanie na stanowisko Prezesa Rady Ministrów obywatela Józefa Cyrankiewicza.

Prezes Rady Ministrów
Bolesław Bierut

Zgodnie z tym wnioskiem Rada Państwa na podstawie art. 29 Konstytucji PRL na posiedzeniu w dniu 18 marca 1954 r. uchwaliła:

1. Obywatela Bolesława Bieruta zgodnie z jego wnioskiem zwolnić ze stanowiska Prezesa Rady Ministrów, w związku z powołaniem go na stanowisko Pierwszego Sekretarza Komitetu Centralnego PZPR.

2. Obywatela Józefa Cyrankiewicza powołać na stanowisko Prezesa Rady Ministrów.

Ponadto Rada Państwa zgodnie z równocześnie przesłanym wnioskiem Prezesa Rady Ministrów Bolesława Bieruta w trybie art. 29 ust. 2 Konstytucji PRL uchwaliła:

1. Obywateli wiceprezesów Rady Ministrów Hilarego Minca i Zenona Nowaka powołać na stanowiska Pierwszych Zastępców Prezesa Rady Ministrów, w związku z czym odwołać obywatela Hilarego Minca ze stanowiska Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

2. Obywatela Jakuba Bermana powołać na stanowisko Wiceprezesa Rady Ministrów.

3. Obywatela Władysława Dworakowskiego odwołać ze stanowiska Wiceprezesa Rady Ministrów, w związku z powołaniem go na stanowisko Sekretarza Komitetu Centralnego PZPR.

Posiedzenie Centralnej Komisji Rewizyjnej PZPR

W dniu 17 marca br. odbyło się posiedzenie Centralnej Komisji Rewizyjnej PZPR. Przewodniczącym Centralnej Komisji Rewizyjnej PZPR wybrany został tow. Stefan Matuszewski, wiceprzewodniczącymi wybrano: tow. Wacława Rózgę i tow. Mariana Czerwińskiego.

Uchwała Rady Państwa

WARSZAWA. (PAP) — Rada Państwa na podstawie art. 29 ust. 2 Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uchwaliła:

1. Obywatela Eugeniusza Szyra powołać na stanowisko przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

2. Obywatela Bolesława Podedwornego odwołać ze stanowiska ministra Leśnictwa w związku z jego przejściem do pracy na innym stanowisku.

3. Obywatela Jana Dąb-Kocioła odwołać ze stanowiska ministra Rolnictwa i powołać go na stanowisko ministra Leśnictwa.

4. Obywatela Edmunda Pszczółkowskiego powołać na stanowisko ministra Rolnictwa.

Wielki program

II Zjazd PZPR przejdzie niewątpliwie do historii jako zjazd wielkiego przełomu w dziele umocnienia sojuszu robotniczo-chłopskiego, przełomu w walce o lepsze życie, o wyższą kulturę, o wszechstronny rozwój talentów twórczych ludzi pracy miast i wsi polskich.

„...Partia nasza — mówił w w swym przemówieniu na zakończenie Zjazdu towarzysz Bierut **— stała się wielką, niezłomną, twardą jak skała, spojoną do głębi z narodem, bezgranicznie wierną jego potrzebom siłą, nieugiętą i niezawodną".**

Partia nasza mogła stać się taką siłą — nieugiętą i niezawodną, albowiem poszła słuszną drogą. Poszła drogą, którą wytyczył jej marksizm-leninizm, drogą, którą zapoczątkował Wielki Październik, którą zwycięsko wypróbował Pierwszy Kraj Socjalizmu, drogą, którą wskazała przewodniczka międzynarodowego proletariatu — KPZR.

Partia nasza poszła tą drogą i nie zawracała z niej nigdy, nie zawiodła nigdy nadziei i zaufania narodu. I choć wiele było wybojów na naszej drodze, choć ostrą staczaliśmy walkę z wrogiem klasowym i agenturami imperializmu, choć wiele trudności trzeba było przezwyciężyć, partia nasza wiodła kraj od zwycięstwa do zwycięstwa.

Referat sprawozdawczy towarzysza Bieruta dał przepiękny obraz naszych dokonań od Kongresu Zjednoczeniowego. Jednocześnie z całą ostrością i bolszewicką śmiałością obnażył nasze słabości i braki. Wskazał z całą mocą trudne zadania na przyszłość.

Osiągnęliśmy taki stopień uprzemysłowienia kraju, dokonaliśmy tak wielkich przeobrażeń rewolucyjnych na przestrzeni 10-lecia odkąd władzę ujął w swe ręce lud pracujący, że możemy sobie dziś — podobnie jak inne kraje demokracji ludowej — postawić realne zadanie szybszej i wielostronnej poprawy warunków życia najszerszych mas.

Oznacza to, że możemy teraz szybciej urzeczywistnić główny cel, jaki przyświeca partii marksistowskiej od chwili jej powstania.

I właśnie dlatego pragniemy i musimy przede wszystkim dokonać zwrotu w rozwoju produkcji rolnej, właśnie dlatego na czoło naszych zadań II Zjazd wysunął sprawę umocnienia, pogłębienia, prawidłowego wykorzystania najważniejszej siły napędowej naszego społeczeństwa — sojuszu robotniczo-chłopskiego.

Podniesienie produkcji rolnej jest dziś tak samo niezbędne, jak niezbędne było rozwinięcie produkcji przemysłowej dla podniesienia siły i zamożności naszej Ojczyzny. Musimy jednocześnie tak ustawić pracę przemysłu, by zdolny był coraz lepiej zaopatrywać ludzi pracy we wszelkie produkty zaspokajające ich codzienne potrzeby.

Musimy w pełni zdawać sobie sprawę z tego, jak przestawić siły i środki materialne i polityczne, by cel ten osiągnąć.

Zjazd dowiódł, że wyrasta nowa bojowa kadra działaczy, coraz bardziej świadoma swych zadań, coraz lepiej władająca nauką marksizmu-leninizmu, coraz umiejętniej kierująca życiem kraju.

Członkom takiej partii można postawić większe wymagania. Zwiększone wymogi, odpowiednie do zwiększonych potrzeb i zadań naszego etapu historycznego, stawia właśnie statut uchwalony na Zjeździe.

Wprowadzone do statutu zmiany i poprawki uczynią zeń jeszcze doskonalszy instrument wychowania ideologicznego, moralnego i organizacyjnego członków partii.

Na II-gim Zjeździe znalazły odbicie poważne osiągnięcia dyskusji przedzjazdowej i okresu dzielącego nas od IX Plenum KC naszej partii. Przytoczono tysiące wniosków, dotyczących podnoszenia produkcji w przemyśle i rolnictwie. O osiągnięciach tego okresu świadczy fakt, że przyjęliśmy do partii ponad 17 tysięcy chłopów, zlikwidowaliśmy ponad 2 tys. „białych plam" na wsi. Ponad 76 tys. młodych ludzi wstąpiło w szeregi ZMP. Z radością witano na Zjeździe wiadomość o powstaniu 772 nowych spółdzielni produkcyjnych, a zwłaszcza 68 spółdzielni założonych w toku trwania Zjazdu.

Czy może być lepszy sposób wyrażenia miłości i poparcia narodu dla swej przewodniczki?

Partia nasza, uzbrojona przez II Zjazd w wielki marksistowsko-leninowski program działania, poniesie go szeroko w masy, stanie z nowymi siłami do ogólnonarodowej bitwy o lepsze życie milionów.

Na czele milionowych mas polskiego ludu pracującego pójdziemy naprzód do nowych zwycięstw — do socjalizmu.

W dniu 17 III 1954 r. II Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej zakończył obrady. Na zdjęciu: Manifestacja delegatów na cześć nowowybranego Komitetu Centralnego Partii. (Caf. fot. Zygm. Wdowiński)

UCHWAŁA II ZJAZDU
Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
w sprawie osiągnięć w wykonaniu Planu Sześcioletniego i głównych zadań gospodarczych na lata 1954-1955

I.

1 Kierunki rozwoju gospodarczego Polski Ludowej w latach 1950 — 1955 zostały określone przez zadania Planu Sześcioletniego uchwalonego przez Sejm w myśl wytycznych I Zjazdu PZPR.

Założeniem tego planu było zbudowanie podstaw socjalizmu przez:

— znaczny rozwój przemysłu socjalistycznego przy szczególnie wysokim tempie rozwoju przemysłu środków wytwórczości, jako podstawy rozwoju całej gospodarki narodowej;

— rozwój rolnictwa przez wykorzystanie istniejących w ustroju demokracji ludowej możliwości zwiększenia produkcji gospodarstw mało- i średniorolnych oraz stopniowe rozszerzanie sektora socjalistycznego w gospodarce rolnej;

— rozwijanie i umacnianie socjalistycznych stosunków produkcji we wszystkich działach gospodarki narodowej;

— dalsze podniesienie stopy życiowej ludności pracującej miast i wsi;

— zacieśnienie współpracy ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej.

2 W okresie lat 1950 — 1953 realizując zadania Planu Sześcioletniego osiągnięto znaczny rozwój sił wytwórczych.

Poziom sił wytwórczych przekroczył znacznie poziom r. 1949 — ostatniego roku planu trzyletniego i wielokrotnie przewyższył poziom przedwojenny.

W okresie tym nastąpił znaczny rozwój i umocnienie socjalistycznych stosunków produkcji w gospodarce narodowej. Sektor socjalistyczny osiągnął niemal wyłączność w przemyśle, transporcie i budownictwie, zdobył decydującą przewagę w handlu i poczynił znaczne postępy w rolnictwie.

Dzięki wysiłkom całego narodu i wszechstronnej pomocy Związku Radzieckiego, a także współpracy gospodarczej z krajami demokracji ludowej zmieniło się oblicze naszego kraju, który przekształcił się już w kraj o wielkim i stale rosnącym potencjale gospodarczym.

Polska, która dzięki ustanowieniu władzy ludowej przestała być obiektem eksploatacji ze strony kapitału zagranicznego i surowcowo - rolniczym zapleczem gospodarki państw imperialistycznych, w toku realizacji Planu Sześcioletniego w dużej mierze przezwyciężyła odziedziczone po kapitalizmie zacofanie ekonomiczne i stała się krajem przemysłowo - rolniczym. Zmieniła się zasadniczo struktura naszego handlu zagranicznego. Wielką rolę odgrywa przywóz surowców i urządzeń dla przemysłu oraz wzrasta wywóz gotowych wyrobów przemysłowych. Wzrosła wybitnie rola Polski w międzynarodowej wymianie towarowej.

3 W okresie lat 1950 — 1953 uwaga partii oraz państwa ludowego i jego organów musiała się skupić głównie na rozwiązywaniu podstawowych zagadnień związanych z socjalistycznym uprzemysłowieniem kraju.

Między innymi w związku z tym obok wielkich osiągnięć, zwłaszcza w dziedzinie rozwoju przemysłu socjalistycznego i umocnienia obronności kraju, wystąpiły w toku realizacji Planu Sześcioletniego znaczne nierównomierności w rozwoju gospodarki narodowej, przejawiające się przede wszystkim w zbyt słabym tempie rozwoju rolnictwa. Niedostateczny pod względem ilościowym, asortymentowym i jakościowym w stosunku do rosnących potrzeb ludności był również wzrost produkcji przemysłowych artykułów powszechnego spożycia. W konsekwencji zadania Planu Sześcioletniego w dziedzinie podniesienia stopy życiowej mas pracujących nie zostały w pełni wykonane.

Jednocześnie w przemyśle zarówno środków wytwórczości jak i w przemyśle przedmiotów spożycia ujawniły się pewne trudności wynikające przede wszystkim z niedostatecznego rozwoju bazy surowcowej.

Należy stwierdzić, iż niezależnie od obiektywnych przyczyn, które zaważyły na powstaniu tych nierównomierności, nie wykorzystaliśmy wszystkich istniejących możliwości rozwoju rolnictwa i wzrostu produkcji przemysłowych artykułów powszechnego spożycia, a tym samym możliwości podnoszenia stopy życiowej mas pracujących.

4 Zadania Planu Sześcioletniego w latach 1950 — 1953 w dziedzinie wzrostu produkcji przemysłowej zostały przekroczone, zaś w dziedzinie wzrostu produkcji rolnej nie zostały w pełni wykonane. Produkcja przemysłowa w tym okresie wzrosła o 118 proc., a produkcja rolna tylko o 10 proc.

Na niezadowalający rozwój produkcji rolnej wpłynęły:

— brak koncentracji wysiłków dla osiągnięcia rozwoju rolnictwa i niewystarczająca pomoc produkcyjna, co wyraziło się głównie w niedostatecznym uruchamianiu bodźców ekonomicznych, w niedostatecznym zaopatrzeniu wsi w sprzęt rolniczy i artykuły budowlane, w zbyt słabej popularyzacji postępowych metod produkcji rolnej, w niedostatecznym pobudzaniu aktywności chłopów pracujących dla wykorzystania stworzonych przez ustrój demokracji ludowej możliwości podniesienia produkcji gospodarstw małorolnych i średniorolnych;

— częste wypaczanie w praktyce zasad sojuszu robotniczo - chłopskiego, co utrudniało izolację kułactwa, dążącego do poderwania spójni między miastem a wsią;

— niedostateczny w stosunku do istniejących możliwości rozwój i wzrost produkcji sektora socjalistycznego w rolnictwie.

Ujemną rolę odegrały również niekorzystne warunki klimatyczne, które miały miejsce w ostatnich trzech latach.

Dysproporcja pomiędzy rozwojem przemysłu a rolnictwa przybrała charakter poważny, hamujący dalszy rozwój gospodarki narodowej. Przezwyciężenie jej jest głównym zadaniem naszej polityki gospodarczej, zadaniem, od którego wykonania przede wszystkim zależy wzrost stopy życiowej mas pracujących, zadaniem, wokół którego winna koncentrować się uwaga całej partii, państwa ludowego i jego organów.

5 Jakkolwiek zadania planowe w dziedzinie rozwoju produkcji przemysłowej zostały znacznie przekroczone, zarysowała się pewna nierównomierność pomiędzy wzrostem produkcji środków wytwórczości a wzrostem produkcji przedmiotów spożycia.

Produkcja środków wytwórczości w całym przemyśle wzrosła w latach 1950 — 1953 o 136 proc., a produkcja przemysłowych artykułów powszechnego spożycia zwiększyła się o 99 proc. Jedną z głównych przyczyn słabszego tempa rozwoju produkcji artykułów powszechnego spożycia w przemyśle były ograniczone zasoby surowców rolniczych. Zadania ustalone przez Plan Sześcioletni na r. 1953 zostały przekroczone w przemyśle socjalistycznym w zakresie środków wytwórczości o 24 proc., a w dziedzinie produkcji artykułów powszechnego spożycia o 7 proc.

Obecnie na podstawie dotychczasowych osiągnięć w rozwoju przemysłu środków wytwórczości możliwe i konieczne jest wydatne zwiększenie produkcji przemysłowych artykułów powszechnego spożycia.

6 Nadmierne pozostawanie w tyle produkcji rolnej i niedostateczny w stosunku do potrzeb wzrost produkcji przemysłowych artykułów powszechnego spożycia nie pozwoliły na pełne wykonanie zadań, jakie Plan Sześcioletni stawiał w dziedzinie wzrostu stopy życiowej mas pracujących.

7 Niezbędne jest, aby rozwijając nadal przemysł środków wytwórczości, jako podstawę rozwoju i rekonstrukcji technicznej całej gospodarki narodowej, dokonać nowego rozstawienia sił i środków, mającego na celu przyspieszenie tempa wzrostu produkcji rolniczej i wydatnego zwiększenia produkcji przemysłu artykułów powszechnego spożycia oraz osiągnięcie na tej podstawie szybszego i wydatniejszego wzrostu stopy życiowej ludności pracującej miast i wsi.

Dokonanie takiego zwrotu jest w pełni realne i możliwe dzięki umocnieniu władzy ludowej, osiągniętemu poziomowi rozwoju przemysłu ciężkiego oraz dzięki możliwości oparcia się o pomoc Związku Radzieckiego i zacieśnianiu się współpracy pomiędzy Polską Ludową a krajami rosnącego w siły obozu socjalizmu i pokoju.

Wykonanie tych zadań jest nierozdzielnie związane z wzmożoną działalnością klasy robotniczej dla umocnienia sojuszu robotniczo - chłopskiego, z rosnącą aktywnością mas chłopskich, z codzienną troską o rozwój rolnictwa, jest niezbędnym warunkiem i gwarancją dalszego pomyślnego rozwoju naszego państwa ludowego i budownictwa socjalizmu.

8 W związku z powyższym II Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej uznaje za główne zadanie osiągnięcie w ostatnich dwóch latach Planu Sześcioletniego wydatnego wzrostu stopy życiowej ludności pracującej miast i wsi.

Dla wykonania powyższego podstawowego zadania konieczne jest:

a) zapewnienie niezbędnej proporcjonalności w rozwoju poszczególnych działów i gałęzi gospodarki narodowej.

Nastąpić to winno przede wszystkim przez przyspieszenie tempa rozwoju rolnictwa. Wymaga to skoncentrowania wysiłków i uwagi całej partii i organów państwowych na zadaniu osiągnięcia wzrostu produkcji rolnej, umocnienia i rozwoju socjalistycznych stosunków produkcji w rolnictwie, pomocy indywidualnym gospodarstwom chłopskim w podnoszeniu produkcji, przy znacznym wzmocnieniu roli państwa w kierowaniu produkcją rolną;

b) zapewnienie niezbędnej proporcjonalności w rozwoju przemysłu przez przyspieszenie rozwoju przemysłu artykułów powszechnego spożycia i podniesienie ich jakości oraz wzbogacenie asortymentu przy jednoczesnym zabezpieczeniu odpowiedniego wzrostu produkcji środków wytwórczości, jako podstawy rozwoju całej gospodarki narodowej;

c) obniżenie udziału akumulacji w podziale dochodu narodowego i zmiana struktury nakładów inwestycyjnych przez znaczne zwiększenie nakładów na rozwój rolnictwa i przemysłu artykułów powszechnego spożycia, na budownictwo mieszkaniowe i komunalne oraz na budowę urządzeń socjalnych i kulturalnych;

d) dokonanie zmian w strukturze handlu zagranicznego, w celu uzyskania większej ilości artykułów powszechnego spożycia dla ludności; winno się to wyrazić w szczególności w zwiększeniu importu surowców dla przemysłu artykułów konsumcyjnych oraz w pewnym zwiększeniu importu gotowych artykułów konsumcyjnych;

e) pogłębienie systemu oszczędnościowego w całej gospodarce narodowej, a w szczególności wzmożenie walki o obniżenie kosztów własnych, o likwidację przerostów w zatrudnieniu oraz wszelkich przejawów marnotrawstwa;

f) znaczne podniesienie wydajności pracy w całej gospodarce narodowej.

II. Przemysł

9 Globalna produkcja przemysłu w roku 1953 osiągnęła poziom o 118 proc. wyższy niż w roku 1949. Oznacza to, iż w roku 1953 produkcja przemysłu była 3,6 raza wyższa niż w r. 1938, a na jednego mieszkańca 4,8 raza wyższa. Podczas gdy w roku 1938 Polska zajmowała jedno z dalszych miejsc w Europie pod względem rozwoju przemysłu, to w r. 1953 znajduje się już na 5 miejscu w Europie pod względem globalnej wielkości produkcji przemysłowej.

10 Rozbudowa przemysłu Polski Ludowej odbywa się na bazie rozwoju i umocnienia socjalistycznych stosunków produkcji. W roku 1949 udział socjalistycznego przemysłu w globalnej produkcji przemysłowej wynosił 94,6 proc., w roku zaś 1953 osiągnął już ponad 99 proc.

11 Szczególnie szybkie było tempo rozwoju przemysłu ciężkiego. Podczas gdy cała produkcja przemysłowa w roku 1953 była większa w porównaniu z rokiem 1949 o 118 proc., produkcja środków wytwórczości była większa o 136 procent.

Osiągnięto więc bardzo poważne postępy w dziedzinie budowy socjalistycznego przemysłu ciężkiego, stanowiącego główny fundament naszej ekonomiki i podstawę dalszego rozwoju przemysłu lekkiego, rolnictwa, transportu i budownictwa. Powstały nowe gałęzie przemysłu, które nie istniały w Polsce kapitalistycznej lub których produkcja była bardzo nieznaczna, jak przemysł ciężkich obrabiarek, przemysł stali szlachetnych, przemysł łożysk tocznych, przemysł traktorowy i samochodowy, przemysł ciężkich maszyn elektrycznych, przemysł stoczniowy, przemysł wielkiej syntezy chemicznej, przemysł włókien syntetycznych; powstało kopalnictwo rud miedzi i hutnictwo miedzi. Zabezpieczono w niezbędnym zakresie produkcję sprzętu dla celów obrony kraju.

Produkcja najbardziej charakterystycznych dla tempa rozwoju przemysłu ciężkiego artykułów osiągnęła:

Artykuł	1938	1946	1949	1953	W % 1953 do 1938	W % 1953 do 1938 na 1 mieszk.
Stal w tys. ton	1441	1219	2300	3604	250	330
Węgiel kam. w mln. ton .	38,1	47,3	74,1	88,7	233	307
Energia elektr. w mird. kWh	3,98	5,71	8,30	13,6	342	451
Cement w tys. ton . . .	1719	1399	2344	3299	192	253
Obrabiarki do metali w ton	1740	2460	9438	20300	12 razy	15 razy
Traktory w sztukach . . .	—	—	2513	6900	—	—

Najsilniejsze tempo wzrostu wykazał przemysł maszynowy, którego produkcja jest obecnie ponad 2,5 raza większa niż w roku 1949. Oznacza to, iż produkcja przemysłu maszynowego jest obecnie około 7 razy większa niż przed wojną, a w przeliczeniu na jednego mieszkańca około 9 razy większa.

Jednocześnie nastąpiły zmiany jakościowe w produkcji przemysłu maszynowego, w której obecnie czołową pozycję stanowią ciężkie obrabiarki i urządzenia przemysłowe, maszyny elektryczne o wielkiej mocy, narzędzia precyzyjne, traktory, maszyny rolnicze, tabor kolejowy, okręty.

Silnie rozwija się również przemysł chemiczny, którego produkcja jest obecnie około 2,5 raza większa niż w roku 1949. Oznacza to, iż produkcja przemysłu chemicznego jest obecnie około 4,3 raza większa niż przed wojną, a w przeliczeniu na jednego mieszkańca około 5,6 raza większa.

Zadania czterech lat Planu Sześcioletniego w zakresie przemysłu ciężkiego zostały wykonane ogółem z nadwyżką, chociaż plan w szeregu ważnych asortymentów nie został wykonany. Należy w szczególności zaznaczyć, iż nie wykonano w pełni zadań Planu Sześcioletniego w zakresie produkcji surowców dla przemysłu, a zwłaszcza w zakresie wydobycia rud żelaza i rud miedzi.

Silny rozwój przemysłu ciężkiego został osiągnięty w znacznym stopniu przez budowę nowych wielkich zakładów oraz rekonstrukcję wielu istniejących obiektów.

Zbudowano szereg wielkich nowych obiektów, jak wielkie piece w Hucie Kościuszko, wielkie piece, stalownia i walcownia rur w Hucie im. Bolesława Bieruta w Częstochowie, walcownia-zgniatacz w Hucie Bobrek, kopalnie węgla Ziemowit II i Wesoła II, elektrownie cieplne Miechowice, Jaworzno I i II, elektrownia wodna im. L. Waryńskiego w Dychowie, fabryki maszyn i aparatów elektrycznych w Tarnowie oraz w Toruniu, fabryka łożysk tocznych w Kraśniku, zakłady kwasu siarkowego w Wizowie, cementownie Odra i Wierzbica, szereg ważnych zakładów przemysłu obronnego i wiele innych zakładów przemysłowych.

W rekonstrukcji, odbudowie lub rozbudowie znajduje się szereg czołowych zakładów hutniczych, jak Huta Pokój, Huta Batory, Huta Baildon i inne oraz szereg fabryk przemysłu obrabiarkowego, w tym w Kuźni Raciborskiej, Porębie, stocznie w Gdańsku i w Szczecinie, szereg fabryk maszyn i aparatów elektrycznych, w tym fabryka w Bydgoszczy, fabryka urządzeń technicznych w Raciborzu, Zakłady Mechaniczne im. Karola Świerczewskiego w Elblągu, fabryka samochodów ciężarowych w Starachowicach, fabryka traktorów w Ursusie, zakłady związków azotowych w Tarnowie, Inowrocławskie i Krakowskie Zakłady Sodowe i wiele innych.

W budowie znajdują się także wielkie nowe zakłady, jak Zakłady Metalurgiczne imienia Lenina w Nowej Hucie, cynkowe zakłady hutnicze Bolesław, huta aluminium w Skawinie, kopalnie węgla: Nowy Wirek, Rokitnica II, Mszana, Julian, Porąbka, Halemba i Kościuszko Nowa, wielka kopalnia odkrywkowa Brzozowica, elektrownia w Koninie, elektrociepłownia Żerań, fabryka wielkich maszyn elektrycznych we Wrocławiu, fabryka maszyn żniwnych w Starołęce pod Poznaniem, fabryka przewodów i armatury w Kielcach, szereg wielkich odlewni staliwa, zakłady przemysłu azotowego w Kędzierzynie, kombinat chemiczny w Oświęcimiu, cementownia Rejowiec II, fabryka samochodów osobowych na Żeraniu w Warszawie, fabryka samochodów ciężarowych im. Bolesława Bieruta w Lublinie, kombinat gipsowy Dolina Nidy i wiele innych.

12 Również tempo rozwoju przemysłu artykułów powszechnego spożycia było znaczne, jakkolwiek powolniejsze niż przemysłu ciężkiego

(Ciąg dalszy na str. 3)

UCHWAŁA II ZJAZDU
Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
w sprawie osiągnięć w wykonaniu Planu Sześcioletniego i głównych zadań gospodarczych na lata 1954-1955

(Ciąg dalszy ze str. 2)

go. W roku 1953 globalna produkcja przemysłu wytwarzającego przedmioty spożycia wzrosła o 99 proc. w porównaniu z r. 1949.

Produkcja ważniejszych przemysłowych artykułów powszechnego spożycia osiągnęła:

Artykuł	Jedn. miary	1938	1946	1949	1953	W % 1953 do 1938	W % 1953 do 1938 na 1 mieszk.
Tkaniny bawełniane *)	min. mb.	287,6	206,5	406,5	498,7	173	229
Tkaniny wełniane *)	„	37,7	22,9	50,1	70,5	187	247
Tkaniny jedwabne *)	„	23,0	6,6	47,7	68,0	296	390
Cukier	tys. ton	506,0	387,0	745,0	1105,0	218	288

*) bez produkcji chałupniczej

Został silnie rozbudowany przemysł odzieżowy. W porównaniu z rokiem 1949 fabryczna produkcja odzieży wzrosła w 1953 roku prawie dwukrotnie.

Został również znacznie rozbudowany przemysł obuwniczy. Produkcja obuwia jest znacznie wyższa niż przed wojną. Produkcja obuwia wytwarzanego mechanicznie osiąga w 1953 roku 20,8 mln. par, podczas gdy w r. 1949 wynosiła ledynie 7,3 mln. par, a w 1938 roku tylko 2,8 mln. par.

Jednakże zadania Planu Sześcioletniego w zakresie wielu podstawowych artykułów powszechnego spożycia nie zostały w pełni wykonane. Tak np. produkcja tkanin bawełnianych jest w r. 1953 o około 5 proc. niższa od założonej na ten rok w Planie Sześcioletnim, jedwabnych o około 9 proc., mięsa o około 27 proc. Tylko w zakresie stosunkowo nieznacznej liczby podstawowych artykułów zadania Planu Sześcioletniego zostały przekroczone. Tak np. produkcja obuwia w 1953 roku jest wyższa o około 14 proc. od założonej na ten rok w Planie Sześcioletnim, produkcja cukru o 11 proc.

13 Rozwój przemysłu artykułów powszechnego spożycia odbywał się zarówno przez lepsze wykorzystanie istniejących zdolności produkcyjnych jak i przez budowę nowych wielkich zakładów oraz rekonstrukcję zakładów istniejących.

W okresie Planu Sześcioletniego zbudowano takie obiekty, jak: nowa przędzalnia cienkoprzędna w Andrychowie, nowa przędzalnia w Piotrkowie, Fabryka Włókien Syntetycznych w Gorzowie, cukrownia w Sokołowie, 7 wielkich chłodni przemysłowych. Dokonano generalnej rekonstrukcji szeregu obiektów, jak: Tomaszowskie i Szczecińskie Zakłady Włókien Sztucznych, zakłady przemysłu obuwniczego w Chełmku i Otmęcie, 12 przetwórni owoców i warzyw oraz wiele innych zakładów. W budowie znajdują się kombinaty przemysłu bawełnianego w Zambrowie i Fastach, przędzalnia średnioprzędna w Andrychowie, browary w Warszawie i Białymstoku, fabryka celulozy i włókna sztucznego w Jeleniej Górze, fabryki papieru w Skolwinie, Niedomicach, Kostrzyniu, nowe oddziały fabryk papieru we Włocławku i Jeziornej, zakłady przemysłu tłuszczowego w Klemensowie i Kruszwicy, szereg chłodni przemysłowych, zakłady przemysłu mięsnego oraz mleczarskiego.

14 Rozwój socjalistycznego przemysłu dokonuje się na bazie przodującej techniki. Przemysł polski z zacofanego i rozdrobnionego przekształca się w nowoczesny wielki przemysł socjalistyczny. Nowe zakłady buduje się z uwzględnieniem ostatnich zdobyczy i osiągnięć technicznych. Osiągnięcia te wykorzystuje się również przy rekonstrukcji istniejących obiektów.

We wszystkich głównych kierunkach postępu technicznego przemysł polski osiągnął znaczne rezultaty. W szczególności osiągnięto znaczny postęp w dziedzinie elektryfikacji procesów produkcyjnych. Liczba kWh energii elektrycznej zużywana w przemyśle na jednego robotnika wzrosła z 3,4 tys. kWh w r. 1937 do 4,8 tys. kWh w r. 1953 przy równoczesnym wielkim wzroście zatrudnienia.

Zwiększyła się mechanizacja pracochłonnych procesów pracy, zwłaszcza w górnictwie. Stopień mechanizacji ładowania w górnictwie węglowym wyniósł w r. 1949 przy produkcji 74,1 mln. ton niecałe 3 proc., a procent mechanizacji odstawy około 80 proc. W roku 1953 przy produkcji 88,7 mln. ton mechanizacja ładowania wyniosła około 10 proc., a mechanizacja odstawy około 92 proc. Należy jednak zaznaczyć, że postęp mechanizacji w górnictwie przebiega zbyt wolno.

Coraz szerzej dokonuje się przejścia od mechanizacji częściowej do mechanizacji obejmującej całość procesu produkcyjnego. W szeregu gałęzi przemysłu, jak elektrownie, huty żelaza wprowadza się urządzenia automatyczne. Coraz szersze zastosowanie znajduje potokowa metoda organizacji produkcji, zwłaszcza w przemyśle maszynowym. Coraz szerzej wprowadza się do przemysłu nowoczesne procesy technologiczne. We wszystkich gałęziach przemysłu upowszechnia się przodujące metody pracy.

W nieustannym wzroście poziomu technicznego naszego przemysłu wielką rolę odgrywa również wynalazczość pracownicza. Liczba zgłoszonych wniosków racjonalizatorskich w całej gospodarce narodowej w roku 1953 osiągnęła 210 tysięcy, tj. 4 razy więcej niż w 1950 roku — pierwszym roku masowego rozwoju ruchu racjonalizatorskiego.

Mimo tych niewątpliwych osiągnięć w dziedzinie postępu technicznego możliwości płynące z wprowadzenia do przemysłu nowej techniki i rozwoju szerokiego ruchu racjonalizatorskiego nie są w sposób dostateczny wykorzystywane. Zbyt słaba w zakresie szerzenia postępu technicznego jest również współpraca między pracownikami nauki i przemysłu.

15 W oparciu o szerokie wprowadzenie nowoczesnej, przodującej techniki, o rozwijające się i pogłębiające się współzawodnictwo pracy i o wzrost kwalifikacji robotników poważnie podniosła się wydajność pracy. W r. 1953 wydajność pracy robotnika w przemyśle jest o ok. 52 proc. wyższa niż w roku 1949 i o ok. 63 proc. wyższa niż w r. 1938.

16 Socjalistyczna industrializacja kraju doprowadziła do zasadniczego przeobrażenia struktury klasowej ludności i jej składu zawodowego. Liczba pracowników poza rolnictwem wynosi w r. 1953 około 5,6 miliona, co oznacza w stosunku do r. 1946 wzrost o ponad 97 proc., a w stosunku do r. 1937 o ponad 105 proc.

17 Socjalistyczna industrializacja, zapoczątkowując nowe, bardziej równomierne rozmieszczenie sił wytwórczych w całym kraju, doprowadziła również do poważnych zmian w geografii ekonomicznej Polski.

Dzięki rozwojowi przemysłu socjalistycznego następuje uprzemysłowienie zaniedbanych pod względem gospodarczym terenów i coraz szybciej likwiduje się ich zacofanie.

Na obszarach Polski wschodniej rozwija się Rzeszowsko-Sandomierski Okręg Przemysłowy, wyrastają nowe okręgi przemysłowe — Lubelski i Białostocki.

W Polsce centralnej — obok rozwijających się okręgów Warszawskiego, Łódzkiego i Staropolskiego (Kieleckiego), w toku budowy znajduje się Kujawski Okręg Przemysłowy (Kłodawa, Konin).

Na terenie Polski południowej silnie rozbudowują się Okręgi Przemysłowe Krakowski oraz Częstochowski.

18 Socjalistyczna industrializacja kraju doprowadziła również do szybkiej odbudowy niemal całkowicie zniszczonego przemysłu na Ziemiach Odzyskanych, a następnie do jego wszechstronnej rozbudowy. Nastąpiło połączenie ziem dawnych i Ziem Odzyskanych w jednolity organizm gospodarczy. Produkcja przemysłowa na Ziemiach Odzyskanych jest w roku 1953 prawie 4 razy większa niż w roku 1947.

19 Z dotychczasowego przebiegu wykonania Planu Sześcioletniego w przemyśle i z zadań budownictwa socjalistycznego w ciągu najbliższych dwóch lat wypływają następujące główne zadania w zakresie produkcji przemysłowej:

W celu zabezpieczenia dalszego, szybkiego rozwoju gospodarki narodowej, a w szczególności przyspieszenia tempa wzrostu produkcji rolnej i wydatnego zwiększenia produkcji artykułów powszechnego spożycia konieczne jest dalsze konsekwentne realizowanie socjalistycznego uprzemysłowienia kraju. Wzrost produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego w 1953 r. wyniósł w stosunku do ub. roku około 17,5 proc., zaś w ciągu najbliższych 2 lat średnie roczne tempo wzrostu produkcji przemysłu socjalistycznego winno wynosić około 10 — 11 proc. Procentowe zmniejszenie tempa wzrostu produkcji przemysłu było przewidziane przez Plan Sześcioletni i wiąże się z osiągnięciem stosunkowo wysokiego poziomu produkcji przez przemysł ciężki i z koniecznością dostosowania tempa wzrostu produkcji przemysłowej do tempa wzrostu zaopatrzenia w surowce.

Produkcja globalna przemysłu socjalistycznego winna wzrosnąć w ciągu najbliższych 2 lat o około 21 — 22 proc. i osiągnąć tym samym poziom blisko 4,5 raza wyższy niż w roku 1938, wobec 4-krotnego wzrostu założonego w Planie Sześcioletnim.

W rozwoju przemysłu należy zapewnić:

a) dalszą rozbudowę przemysłu środków wytwórczości, jako podstawy rozwoju całej gospodarki narodowej;

b) rozwijanie w szerokiej mierze i w szybkim tempie gałęzi przemysłu o charakterze surowcowym, zwłaszcza wydobycia rud żelaza oraz gałęzi opierających się o krajową bazę surowcową;

c) znaczny wzrost produkcji przemysłu artykułów powszechnego spożycia przy wzbogaceniu asortymentu oraz polepszeniu jakości produkcji.

20 Przez przyspieszenie tempa wzrostu produkcji przemysłu artykułów powszechnego spożycia zmienią się odpowiednio proporcje w tempie rozwoju przemysłu środków wytwórczości i przemysłu artykułów powszechnego spożycia.

W okresie lat 1954 —1955 tempo wzrostu produkcji przemysłu środków wytwórczości i przemysłu artykułów powszechnego spożycia winno kształtować się w zasadzie na tym samym poziomie.

21 **W rozwoju przemysłu środków wytwórczości należy zapewnić:**

a) dalszy rozwój hutnictwa a zwłaszcza wzrost produkcji stali specjalnych i wyrobów walcowanych, a także hutnictwa metali nieżelaznych.

Rozwój produkcji hutnictwa stanowi warunek rozwoju całej gospodarki narodowej, gdyż stal i żelazo są niezbędne zarówno dla przemysłu i rolnictwa, jak również dla transportu i budownictwa. Należy maksymalnie wykorzystać rezerwy w hutnictwie żelaza dla uzyskania możliwie największego wzrostu produkcji stali i złagodzenia istniejącego niedoboru materiału wsadowego dla walcowni. Zasadniczym zadaniem gospodarki narodowej dla zapewnienia rozwoju hutnictwa jest przezwyciężenie zacofania w dziedzinie produkcji surowców hutniczych. W tym celu należy w ciągu najbliższych 2 lat osiągnąć istotny postęp w dziedzinie rozwoju kopalnictwa rud żelaza, rud miedzi i przemysłu materiałów ogniotrwałych;

b) dalszą rozbudowę przemysłu maszynowego, będącą warunkiem rozwoju i rekonstrukcji technicznej wszystkich gałęzi gospodarki narodowej i osiągnięcia na tej podstawie dalszego znacznego wzrostu wydajności pracy.

Przy dalszym rozwijaniu gałęzi przemysłu maszynowego, wytwarzających maszyny i urządzenia dla przemysłu ciężkiego, transportu i budownictwa należy szczególnie przyspieszyć tempo rozwoju gałęzi tego przemysłu, które wytwarzają maszyny i narzędzia dla rolnictwa i przemysłu artykułów powszechnego spożycia.

Należy zapewnić uruchomienie produkcji nowych maszyn i urządzeń przemysłowych, a w szczególności kotłów i turbin, ciężkiego sprzętu dla budownictwa, nowych typów taboru samochodowego i kolejowego, wielkich maszyn i silników elektrycznych wyższej mocy, nowych rodzajów obrabiarek, nowych maszyn rolniczych, a wśród nich kombajnów zbożowych i traktorów nowego typu. Wobec tego, że brak części zamiennych jest przyczyną nienależytego wykorzystania istniejących maszyn i urządzeń i prowadzi do znacznych strat, przemysł maszynowy winien wydatnie zwiększyć produkcję części zamiennych w odpowiednim do potrzeb asortymencie i w ten sposób zapewnić usprawnienie gospodarki remontowej w przemyśle, transporcie i budownictwie, a szczególnie zwiększyć zaopatrzenie rolnictwa w części zamienne.

c) dalszy rozwój przemysłu chemicznego.

Przy dalszym szybkim rozwoju produkcji surowców chemicznych należy przyspieszyć tempo rozwoju tych gałęzi przemysłu chemicznego, które zaspokajają potrzeby produkcyjne rolnictwa, oraz tych gałęzi, od których zależny jest wzrost produkcji w przemyśle artykułów powszechnego spożycia.

W szczególności należy zapewnić zwiększenie produkcji kwasu siarkowego, produkcji nawozów sztucznych, zwłaszcza azotniaku, superfosfatu granulowanego, produkcji środków owadobójczych, produktów syntetycznych, mas plastycznych, włókien sztucznych, barwników szlachetnych i produktów farmaceutycznych;

d) znaczny rozwój produkcji materiałów budowlanych.

W celu pokrycia potrzeb państwowego budownictwa, wydatnego zwiększenia remontów budynków miejskich oraz znacznego zwiększenia zaopatrzenia ludności wiejskiej w artykuły budowlane, należy wydatnie podnieść produkcję cegły, cementu i wapna, dachówki, papy oraz produkcję nowych materiałów budowlanych, jak gazobetony i inne.

Należy również zapewnić dalszy wzrost produkcji materiałów instalacyjnych zwłaszcza armatury;

e) dalszy rozwój bazy paliwowo-energetycznej, stanowiącej czynnik niezbędny dla rozwoju całej gospodarki narodowej.

Rozwój bazy paliwowo-energetycznej winien odbywać się w drodze dalszego wzrostu wydobycia węgla kamiennego, zwłaszcza koksującego, zwiększenia wydobycia węgla brunatnego i rozszerzenia jego zastosowania w gospodarce narodowej, zwiększenia wydobycia i przerobu ropy naftowej oraz produkcji energii elektrycznej w stopniu zabezpieczającym lepsze zaopatrzenie gospodarki narodowej oraz lepsze zaspokojenie potrzeb ludności.

22 Szczególnie wielkie zadania stoją przed gałęziami przemysłu artykułów powszechnego spożycia.

Przemysł artykułów powszechnego spożycia nie zaspokaja dotychczas rosnących potrzeb ludności i słuszne są skargi na niską jakość i złe wykończenie wielu rodzajów produkcji.

Walka o jakość produkcji winna stanąć w centrum uwagi wszystkich pracowników przemysłu. Niezbędne jest zwiększenie trwałości wyrobów i poprawa ich wykończenia i opakowania oraz dostosowanie wyrobów do wymagań i upodobań konsumenta, a także zwiększenie produkcji artykułów wyższego gatunku.

W rozwoju przemysłu artykułów powszechnego spożycia należy położyć szczególny nacisk na:

a) znaczny wzrost ilościowy produkcji oraz poprawę jakości i rozszerzenie asortymentu artykułów spożywczych;

b) znaczną poprawę jakości produkcji przemysłu włókienniczego, odzieżowego i skórzanego równolegle z dalszym wzrostem ilościowym produkcji;

c) znaczny wzrost produkcji wyrobów metalowych i drzewnych powszechnego użytku w celu dokonania przełomu w zaopatrzeniu ludności w te towary; w tym celu należy zwiększyć przydział materiałów zarówno dla przedsiębiorstw Ministerstwa Przemysłu Maszynowego, jak też dla Ministerstwa Przemysłu Drobnego i Rzemiosła;

d) znaczne rozszerzenie asortymentu wyrobów przemysłowych dla użytku ludności, takich jak: radioodbiorniki, zegarki, motocykle, rowery, aparaty fotograficzne, maszyny do szycia itp.

Należy osiągnąć w latach 1954 — 1955 następujący wzrost produkcji przemysłowej przedmiotów spożycia: pieczywo żytnie i pszenne o około 15 proc., mięso o ok. 17 proc., tłuszcze zwierzęce o ok. 24 proc., tłuszcze roślinne o ok. 22 proc., ryby o ok. 14 proc., konserwy rybne o ok. 36 proc., przetwory owocowo-warzywne o ok. 27 proc., cukier o ok. 7 proc., tkaniny wełniane o ok. 11 proc., bawełniane o ok. 12 proc., jedwabne o ok. 20 proc., obuwie skórzane o ok. 22 proc., mydło o ok. 16 proc., meble o ok. 26 proc., radioodbiorniki o ok. 34 proc., motocykle o ok. 125 proc., rowery o ok., 79 proc., naczynia kuchenne emaliowane o ok. 40 proc., naczynia żeliwne o ok. 75 proc., wiadra ocynkowane o ok. 62 proc., maszyny do szycia o ok. 3 razy.

Należy wzbogacić asortyment wytwarzanych artykułów spożywczych, a w szczególności podnieść jakość i gatunek pieczywa, produktów mleczarskich, wędlin, konserw i przypraw, podnieść produkcję wysokogatunkowych tkanin i bielizny, odzieży i obuwia; wydatnie podnieść jakość wytwarzanych mebli. Należy położyć nacisk na zwiększenie produkcji artykułów dziecięcych, jak odzieży dziecięcej, bielizny, obuwia i zabawek.

Szczególną uwagę należy zwrócić na zaopatrzenie ludności w rozmaite artykuły codziennego użytku, jak wiadra, garnki, szklanki, nakrycia stołowe i inne przedmioty gospodarstwa domowego, przybory do golenia jako też szeroki asortyment galanterii itp.

W związku z szybkim wzrostem zatrudnienia kobiet w przemyśle, w handlu, w biurach i w innych dziedzinach, trzeba zwrócić szczególną uwagę na wzrost zaopatrzenia w artykuły ułatwiające prowadzenie gospodarstwa domowego, jak lodówki, pralki elektryczne, odkurzacze, kuchenki elektryczne i gazowe, maszynki do mięsa, wyżymaczki, suszarki do naczyń, a także konserwy oraz potrawy gotowe i półgotowe.

W celu polepszenia stopnia zaspokojenia potrzeb ludności należy przestawić pewną część zdolności produkcyjnych przemysłu maszynowego i przemysłu wyrobów metalowych na wytwarzanie artykułów powszechnego spożycia.

Wielką rolę w dziedzinie zaspokojenia rosnących potrzeb ludności winien spełniać państwowy przemysł terenowy oraz spółdzielczość

(Ciąg dalszy na str. 4)

UCHWAŁA II ZJAZDU Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

w sprawie osiągnięć w wykonaniu Planu Sześcioletniego i głównych zadań gospodarczych na lata 1954-1955

(Ciąg dalszy ze str. 3)

pracy. Nie wykorzystują one jeszcze w bardzo dużym stopniu istniejących możliwości wzrostu produkcji, a asortyment wytwarzanych artykułów jest ubogi i nie wystarczający. Przemysł terenowy i spółdzielczość pracy w niedostatecznym stopniu wykorzystują wielkie zasoby miejscowych surowców rolniczych i mineralnych, a także odpadki przemysłu wielkiego. Konieczne jest usprawnienie ze strony rad narodowych, kierownictwa przemysłem terenowym i spółdzielczością pracy.

Niezależnie od lepszego wykorzystania surowców miejscowych i odpadków należy także polepszyć zaopatrzenie państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy w surowce rozdzielane centralnie.

Celem pełnego wykorzystania możliwości zwiększenia produkcji rzemieślniczej dla lepszego zaspokojenia potrzeb ludności, należy zwiększyć zaopatrzenie indywidualnych warsztatów rzemieślniczych w surowce i materiały oraz dopomóc rzemieślnikom w uzyskaniu niezbędnych lokali produkcyjnych.

23 Istniejąca sieć punktów usługowych jest nie wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb ludności, zwłaszcza wiejskiej. Dlatego należy osiągnąć znaczny wzrost sieci punktów usługowych takich jak: kuźnie, zakłady ślusarskie, kołodziejskie, rymarskie, szewskie, krawieckie, pralnie, zapewniając im niezbędne wyposażenie i poprawiając ich zaopatrzenie. W ciągu 2 lat należy zwiększyć ilość punktów usługowych w zakresie Ministerstwa Przemysłu Drobnego i Rzemiosła o 40 proc.

III. Rolnictwo

24 Globalna produkcja rolnicza osiągnęła w roku 1953 poziom o około 10 proc. wyższy niż w roku 1949.

Produkcja rolna na jednego mieszkańca kraju jest w roku 1953 o ponad 30 proc. wyższa niż w roku 1938.

Produkcja towarowa wzrosła w silniejszym stopniu niż produkcja globalna. Należy jednak stwierdzić, że zarówno wzrost produkcji globalnej rolnictwa jak i towarowej jest wyraźnie niedostateczny z punktu widzenia rosnących potrzeb ludności oraz przemysłu lekkiego i rolno-spożywczego.

25 Okres lat 1950–1953 charakteryzował się w rolnictwie:

a) nieznacznym wzrostem zbiorów zbóż, ziemniaków i siana;

b) znacznym wzrostem pogłowia trzody chlewnej i owiec przy stosunkowo nieznacznym wzroście pogłowia bydła rogatego;

c) wyraźnie niedostatecznym wzrostem wydajności z hektara i produktywności zwierząt;

d) znacznym wzrostem zbiorów buraków cukrowych i tytoniu przy wyraźnie niezadowalających zbiorach roślin włóknistych i oleistych.

W wyniku tego powstały w produkcji rolnej nierównomierności polegające na pozostawaniu w tyle produkcji roślinnej, zwłaszcza produkcji zbóż, na niedostatecznym rozwoju bazy paszowej, hamującym rozwój hodowli, na nadmiernie niskim w stosunku do rosnących potrzeb ludności i gospodarki narodowej stanie pogłowia bydła rogatego.

26 Podstawowe znaczenie dla poziomu całej produkcji rolnej w Polsce posiadają zbiory zbóż i ziemniaków. Zbiory zbóż w okresie lat 1950–1953 wzrosły średnio w porównaniu ze średnim zbiorem w latach 1947–1949 tylko o 5 proc., a zbiory ziemniaków tylko o 4 proc. W wyniku tego zbiory zbóż i ziemniaków są zwłaszcza w ostatnich latach niedostateczne w stosunku do rosnących potrzeb kraju, w szczególności w zakresie zabezpieczenia odpowiedniej bazy paszowej dla rozwoju hodowli. Również zaniedbanie łąk i pastwisk oraz niedostateczny rozwój upraw pastewnych, a także niewłaściwe przechowywanie, przetwarzanie i wykorzystanie pasz hamują rozwój hodowli i utrudniają osiągnięcie wysokiej produktywności zwierząt.

27 W roku 1953 w porównaniu z rokiem 1949 pogłowie trzody chlewnej zwiększyło się o około 59 proc., owiec o około 71 proc., natomiast bydła rogatego tylko o około 4 proc., w tym krów o 11 proc. Poziom pogłowia koni nie uległ zmianie w porównaniu z rokiem 1949, przy jednoczesnej poprawie bilansu siły pociągowej w rolnictwie.

Osiągnięcia te w zestawieniu z rosnącymi potrzebami kraju należy jednak uznać za niedostateczne. Odnosi się to zwłaszcza do stanu pogłowia bydła rogatego.

28 W dziedzinie produktywności zwierząt osiągnięto pewien postęp. W szczególności w porównaniu z rokiem 1949 średnia mleczność krów wzrosła z 1.500 do 1.716 litrów w roku 1953. Jednakże produktywność zwierząt pozostaje wciąż jeszcze na niskim poziomie.

29 W roku 1953 zbiory upraw przemysłowych znacznie przekroczyły poziom 1949 r. i w jeszcze większym stopniu poziom r. 1938. Zbiory buraków cukrowych w roku 1953 zwiększyły się o 49 proc. w stosunku do 1949 r. i przekroczyły poziom 1938 r. 2,3 raza. Zbiory tytoniu wzrosły w porównaniu z r. 1949 o 80 proc. i przekroczyły poziom przedwojenny 2,2 raza.

Wzrost zbiorów buraków cukrowych i tytoniu pozwolił znacznie rozszerzyć krajową bazę surowcową przemysłu rolno-spożywczego, natomiast zbiory upraw włóknistych i oleistych są wysoce niedostateczne w stosunku do potrzeb ludności i mocy produkcyjnej przemysłu.

30 W rozwoju rolnictwa należy podkreślić zagospodarowanie silnie zniszczonych w okresie wojennym Ziem Odzyskanych oraz postępy w dziedzinie podniesienia produkcji rolnej na obszarach zacofanych pod względem rozwoju rolnictwa.

Obszary rolnicze na Ziemiach Odzyskanych jeszcze w roku 1946 leżały w 60 proc. odłogiem i posiadały niemal całkowicie wyniszczony inwentarz. W roku 1953 zbiory zbóż na tych ziemiach są prawie 4-krotnie większe niż w roku 1946, pogłowie bydła 3-krotnie, a pogłowie trzody chlewnej przeszło 9-krotnie większe. Pomimo tych poważnych osiągnięć na Ziemiach Odzyskanych wciąż jeszcze istnieją wielkie możliwości wzrostu produkcji rolniczej, które można wykorzystać przez szybszy dopływ nowych osadników, przez dalszą odbudowę budynków gospodarskich i podniesienie jakości uprawy gleby.

Na obszarze zacofanych województw wschodnich, południowych i centralnych, plony upraw wzrosły szybciej niż w całym kraju. Tempo przyspieszania rozwoju województw zacofanych nie było jednak dostateczne.

31 Osiągnięto znaczny postęp w dziedzinie rozwoju socjalistycznych stosunków produkcji w rolnictwie. Powstało przeszło 8 tysięcy spółdzielni produkcyjnych, gospodarujących na gruntach, które stanowią 7,4 proc. całości użytków rolnych. Liczba państwowych ośrodków maszynowych osiągnęła 401. Stan traktorów w POM na koniec 1953 roku wynosił 16,4 tys. sztuk w przeliczeniu na traktory o mocy 15 KM. Rozwinięto znacznie Państwowe Gospodarstwa Rolne, które w roku 1953 obejmują obszar 12,2 proc. całości użytków rolnych i których produkcja zwiększyła się o ok. 73 proc. w roku 1953 w porównaniu z rokiem 1949.

32 Tempo wzrostu produkcji osiągnięte w sektorze socjalistycznym rolnictwa jest wyższe niż w gospodarstwach indywidualnych.

Zbiory zbóż w PGR wzrastały szybciej niż w gospodarce indywidualnej. Zbiory buraków cukrowych wzrosły w roku 1953 w porównaniu z rokiem 1949 o 83 proc. Pogłowie bydła wzrosło w roku 1953 w porównaniu z r. 1949 o 136 proc., pogłowie trzody o 321 proc., pogłowie owiec o 193 proc.

Wyniki jednak osiągnięte przez PGR są zbyt niskie. Przy znacznych osiągnięciach w likwidacji odłogów i rozszerzeniu upraw roślin przemysłowych nie dostateczne są jeszcze osiągnięcia PGR w zakresie wzrostu plonów, w szczególności buraków cukrowych, ziemniaków i oleistych. Również w dziedzinie rozwoju hodowli, przy znacznym wzroście pogłowia, produktywność zwierząt jest niedostateczna.

Spółdzielnie produkcyjne uzyskały w 1952 roku plony zbóż wyższe przeciętnie o 18 proc. od plonów w gospodarstwach indywidualnych. Niedostateczne są jeszcze wyniki uzyskiwane w zakresie plonów buraków cukrowych i ziemniaków. Pogłowie trzody w spółdzielniach gospodarujących dłużej niż rok (zespołowe i na działkach przyzagrodowych) w przeliczeniu na 100 ha ziemi ornej jest już wyższe niż w gospodarce indywidualnej. Natomiast spółdzielnie nie przekroczyły jeszcze poziomu gospodarki indywidualnej w zakresie pogłowia krów (zespołowego i na działkach przyzagrodowych) w przeliczeniu na 100 ha ziemi ornej.

33 Ustrój demokracji ludowej i socjalistyczne uprzemysłowienie kraju stwarzają korzystne warunki rozwoju produkcji rolniczej. Państwo ludowe okazuje pomoc chłopom pracującym, konsekwentnie chroni ich interesy i ogranicza wyzysk kułacki. Coraz chłonniejszy jest rynek zbytu na produkty rolne, co zapewnia chłopom pracującym wzrost dochodów wraz ze wzrostem ich produkcji.

Państwo ludowe stwarza w szczególności korzystne warunki zbytu w zakresie hodowli i upraw roślin przemysłowych w drodze umów kontraktacyjnych.

Państwo zapewnia stale rosnące dostawy środków produkcji zarówno spółdzielniom jak też drobnym i średnim gospodarstwom rolnym. Dostawy nawozów sztucznych dla rolnictwa pod zbiory 1953 roku były o 64 proc. większe niż pod zbiory roku 1949.

Dostawy maszyn i narzędzi dla całego rolnictwa w r. 1953 były 2,5 raza większe niż w r. 1949, co oznacza przekroczenie zadań Planu Sześcioletniego na ten okres. Jednak nie zostały w pełni wykonane zadania w zakresie dostawy niektórych ważnych maszyn i narzędzi rolniczych.

Państwowe nakłady inwestycyjne na rozwój rolnictwa w cenach porównywalnych wzrosły w roku 1953 prawie dwukrotnie w stosunku do roku 1949, jednakże poziom tych nakładów nie jest dostateczny, zwłaszcza w zakresie melioracji i budownictwa gospodarczego.

Państwo okazuje wzrastającą pomoc pracującemu chłopstwu w dziedzinie agrotechnicznej i zootechnicznej. Wydatki państwa na organizację pomocy agrotechnicznej i zootechnicznej wzrosły w roku 1953 o 58 proc. w porównaniu z rokiem 1949 i wielokrotnie przekraczają wydatki na te cele za rządów kapitalistyczno-obszarniczych.

Od roku 1945 do końca 1953 r. zelektryfikowano 4 719 gromad oraz zreelektryfikowano około 5 300 gromad, podczas gdy w ciągu międzywojennego 20-lecia zelektryfikowano zaledwie około 1 300 gromad. Stan elektryfikacji na koniec 1953 roku wyniósł 13 610 gromad i 3 640 PGR.

34 Należy również stwierdzić, że pomoc produkcyjna państwa nie była wystarczająca. Ponadto nie zostało zabezpieczone właściwe wykorzystanie tej pomocy zarówno przez gospodarstwa socjalistyczne, jak i przez gospodarstwa indywidualne.

Niski jest jeszcze stopień wykorzystania parku maszynowego, maszyn i narzędzi w rolnictwie, zwłaszcza w PGR, POM i GOM. Niedostateczny jest stopień organizacji i wykorzystania pomocy sąsiedzkiej. Nie wszędzie również ma miejsce należyte wykorzystanie dostarczanych przez państwo nawozów sztucznych oraz racjonalne ich stosowanie.

35 Z dotychczasowego przebiegu wykonania Planu Sześcioletniego w rolnictwie i z celów stojących przed gospodarką narodową w ciągu najbliższych dwóch lat wypływa jako główne zadanie przyspieszenie tempa rozwoju produkcji rolniczej dla zabezpieczenia dalszego poziomu stopy życiowej mas pracujących.

Kluczowymi zagadnieniami w rozwoju rolnictwa są: osiągnięcie w krótkim okresie wydatnego wzrostu plonów, rozszerzenie bazy paszowej dla wzrostu hodowli i wzrost wydajności jednostkowej zwierząt. Ważnym zadaniem dla zwiększenia produkcji zbóż jest pełna likwidacja odłogów.

36 Produkcja globalna rolnictwa winna wzrosnąć w ciągu najbliższych 2 lat o około 10 proc., tj. o tyle, o ile wzrosła w ciągu ostatnich 4 lat.

Należy dążyć do zwiększenia globalnych zbiorów 4 zbóż w roku 1955 o co najmniej 600 tys. ton w porównaniu z rokiem 1952, który był rokiem średniego urodzaju zbóż. Należy dążyć do osiągnięcia w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1953 wzrostu zbioru ziemniaków o co najmniej 5–7 proc., pogłowia bydła o 7–10 proc. i trzody chlewnej o 10–15 proc.

37 Dla wykonania zadań w zakresie podniesienia produkcji rolnej w latach 1954–1955 należy:

- maksymalnie wykorzystać wielkie rezerwy wzrostu produkcji rolniczej istniejące w indywidualnych gospodarstwach pracujących chłopów;
- osiągnąć dalszy wzrost i wszechstronny rozwój spółdzielczości produkcyjnej;
- osiągnąć dalszy rozwój i podnieść na znacznie wyższy poziom organizację pracy w PGR.

Należy jednocześnie zwrócić uwagę i na podniesienie poziomu produkcji w indywidualnych gospodarstwach pracujących chłopów przez maksymalne wykorzystanie wielkich możliwości, jakie tworzy ustrój demokracji ludowej i na rozwój oraz umocnienie gospodarcze i organizacyjne spółdzielczości produkcyjnej, pamiętając o tym, że wzrost produkcji mało i średniorolnych gospodarstw chłopskich nie stoi w sprzeczności z dalszym wzrostem i wszechstronnym rozwojem spółdzielczości produkcyjnej.

38 Dla osiągnięcia w latach 1954–1955 wzrostu produkcji rolnej i zwiększenia jej towarowości należy:

- realizować systematycznie zasadę materialnego zainteresowania pracujących chłopów wynikami produkcji jako bodźca wzrostu produkcji rolniczej i zwiększenia jej towarowości;
- zwiększać pomoc państwa dla rolnictwa zarówno w dziedzinie dostaw środków produkcji, jak i w dziedzinie udzielania kredytów;
- wzmocnić kierownictwo produkcją rolną i w tym celu ukompletować odpowiednimi kadrami terenowe organa służby rolnej POM i PGR, znacznie rozszerzyć zakres pomocy agro- i zootechnicznej, osiągnąć zasadniczy postęp w dziedzinie upowszechnienia wiedzy rolniczej i przodujących metod pracy w rolnictwie.

Należy zwiększyć zaopatrzenie w środki produkcji zarówno gospodarstw sektora socjalistycznego jak i gospodarstw pracujących chłopów.

39 W celu zwiększenia zainteresowania materialnego chłopów pracujących w podnoszeniu rozmiarów produkcji rolniczej, w szczególności należy utrzymywać dostawy obowiązkowe w latach następnych na niezwiększającym się poziomie przy wszechstronnej pomocy państwa w zakresie wzrostu produkcji i wydajności.

Stworzy to dodatkowe bodźce dla rozwoju produkcji rolnej, gdyż nadwyżki powstałe w wyniku wzrostu produkcji będą mogły być sprzedawane po wyższych cenach na wolnym rynku lub na podstawie dogodnych umów kontraktacyjnych. Podniesie to dochodowość gospodarstw chłopskich.

40 Poważnie wzrośnie zaopatrzenie całego rolnictwa w maszyny i narzędzia rolnicze. Produkcja tych maszyn i narzędzi wzrośnie w roku 1955 przeszło 2-krotnie w porównaniu z rokiem 1953.

W latach 1954–1955 należy uruchomić produkcję maszyn o podstawowym znaczeniu dla mechanizacji rolnictwa, jak kombajny zbożowe i siewniki nawozowo-traktorowe, oraz znacznie rozszerzyć produkcję takich maszyn, jak koparki traktorowe i konne, sadzarki do ziemniaków, snopowiązałki traktorowe, siewniki konne.

W roku 1954 należy wyprodukować pierwszą partię samobieżnych kombajnów zbożowych.

41 Wartość dostaw nawozów sztucznych dla rolnictwa wzrośnie w roku 1955 o około 39 proc. w porównaniu z rokiem 1953, w tym dostaw nawozów azotowych o około 46 proc. oraz nawozów fosforowych o 38 proc.

Należy zwiększyć produkcję granulowanych nawozów fosforowych, osiągając w roku 1955 około 120 tysięcy ton 18-procentowego superfosfatu granulowanego, co znacznie zwiększy efektywność wykorzystania nawozów i zmniejszy ich deficyt.

42 Ilość traktorów w rolnictwie w roku 1955 wzrośnie w porównaniu ze stanem w 1953 roku o około 29 proc. i wyniesie około 58 tys. sztuk w przeliczeniu na traktory o mocy 15 KM.

43 W celu zwiększenia obszaru zasiewów oraz polepszenia warunków glebowych rozszerzony będzie zakres prac wodno-melioracyjnych.

Nakłady inwestycyjne na prace melioracyjne w roku 1955 wzrosną o 75 proc. w porównaniu z rokiem 1953.

44 W oparciu o rozszerzoną i ukompletowaną kwalifikowanymi kadrami służbę rolną oraz usprawnienie jej działalności, w oparciu o rozszerzenie instruktażu i naukowej propagandy rolniczej należy osiągnąć postęp w terminowym wykonywaniu prac rolnych, w stosowaniu nowoczesnych zabiegów agrotechnicznych, w pełniejszym i właściwszym wykorzystaniu nawozów sztucznych i naturalnych, w rozszerzeniu wapnowania gleb zakwaszonych oraz w odpowiednim wykorzystywaniu parku maszynowego.

45 Należy zapewnić rozwój bazy paszowej, w szczególności przez pielęgnację i zagospodarowanie łąk i pastwisk, rozszerzenie stosowania poplonów i międzyplonów, powiększenie produkcji roślin pastewnych, a zwłaszcza motylkowych, okopowych i traw wieloletnich, właściwe przygotowywanie, przechowywanie i przetwarzanie pasz, zwłaszcza przez znaczne zwiększenie produkcji kiszonek.

46 Dla zaopatrzenia całego rolnictwa w kwalifikowane nasiona siewne należy zwrócić szczególną uwagę na wzrost ich produkcji i usprawnienie dystrybucji.

Należy osiągnąć wydatną poprawę w dziedzinie produkcji nasion nowych odmian i podniesienia ich jakości, zwłaszcza lnu, roślin oleistych, łubinu słodkiego i traw wieloletnich oraz wysokojakościowych sadzeniaków.

47 Dla dalszego rozwoju hodowli należy osiągnąć zasadniczą poprawę organizacji hodowli zwierząt zarodowych przez rozbudowę państwowych gospodarstw hodowli zarodowej, przez organizację obór i chlewni zarodowych w spółdzielniach produkcyjnych oraz przez znaczną pomoc państwa w organizowaniu hodowli zarodowej w gospodarstwach indywidualnych.

Należy zwrócić szczególną uwagę na stosowanie racjonalnego żywienia inwentarza i polepszenie warunków sanitarnych hodowli w celu wydatnego podniesienia produktywności zwierząt.

48 W gospodarstwach państwowych i spółdzielczych oraz w przodujących indywidualnych gospodarstwach chłopskich należy stopniowo upowszechniać najbardziej postępowe metody uprawy i hodowli, jak płodozmian trawopolny, siew krzyżowy, stosowanie nawozów granulowanych, nawozów mieszanych z kompostem, kwadratowo-gniazdowe sadzenie ziemniaków i warzyw, kwaterowy wypas bydła, zimny wychów cieląt itd.

IV. Inwestycje

49 Poważny rozwój gospodarki narodowej w latach 1950–1953 odbywał się na bazie wielkiego wysiłku inwestycyjnego. Znaczny wzrost inwestycji był niezbędny dla osiągnięcia rozwoju sił wytwórczych, dla likwidacji zacofania gospodarczego i kulturalnego, odziedziczonego w spadku po kapitalizmie.

Kierunek inwestycji był w zasadzie słuszny i celowy. Jednakże należy wskazać na szereg wad i błędów, które pomniejszyły efekty wielkiego wysiłku inwestycyjnego. W szczególności zaznaczyły się niedociągnięcia w inwestycjach w rolnictwie.

Przy ustalaniu poszczególnych zamierzeń inwestycyjnych nie zawsze brano w pełni pod uwagę możliwości lepszego wykorzystania zdolności produkcyjnych oraz możliwości rozbudowy i rekonstrukcji istniejących zakładów. Także zbyt wysokie koszty budownictwa, przerosty w projektowaniu, przedłużenie terminów kończenia budowa-

(Ciąg dalszy na str. 5)

UCHWAŁA II ZJAZDU Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

w sprawie osiągnięć w wykonaniu Planu Sześcioletniego i głównych zadań gospodarczych na lata 1954-1955

(Ciąg dalszy ze str. 4)

nych obiektów, rozpraszanie środków na wiele mniej ważnych dla gospodarki narodowej obiektów oraz niepełne i nieterminowe zabezpieczanie w dokumentację projektową i kosztorysową prowadziło do zmniejszenia efektów inwestycyjnych lub też wpływało na przedłużenie terminu ich uzyskania, co oznaczało dalsze podrożenie inwestycji.

50 Przy osiągniętym już obecnie poziomie rozwoju sił wytwórczych oraz w drodze koncentracji nakładów inwestycyjnych, zwiększenia efektywności inwestycji i zmniejszenia kosztów budownictwa możliwe i konieczne jest w latach 1954–1955 uniknięcie w zasadzie wzrostu nakładów inwestycyjnych.

Dalsze inwestycje są niezbędne, gdyż stanowią one warunek dalszego rozwoju socjalistycznego przemysłu, przyspieszenia rozwoju rolnictwa, wzmożenia budownictwa mieszkaniowego i komunalnego, urządzeń socjalnych i kulturalnych.

Jednakże nadmiernie wysoki poziom inwestycji pochłania zbyt wielką ilość siły roboczej i materiałów i utrudnia tym samym realizację bieżących zadań w walce o wzrost stopy życiowej ludności.

W związku z tym należy nakłady inwestycyjne w latach 1954–1955 utrzymać w zasadzie na tym samym poziomie, co w roku 1953. Zapewni to – przy wzroście dochodu narodowego – zmniejszenie udziału akumulacji w podziale dochodu narodowego. Odsetek akumulacji winien być obniżony z około 25 proc. w roku 1953 do około 19 proc. w roku 1955 w cenach 1953 roku. Odpowiednio wzrośnie udział spożycia w dochodzie narodowym, co przyspieszy podniesienie stopy życiowej ludności.

51 Osiągnięcie znacznej oszczędności środków inwestycyjnych i bardziej celowego ich zużycia wymaga stanowczego przeciwdziałania podejmowaniu nowych inwestycji wszędzie tam, gdzie można osiągnąć zamierzony wzrost produkcji lub usług w drodze lepszego wykorzystania istniejących zdolności produkcyjnych. Należy również zwalczać tendencje do podejmowania budowy nowych obiektów wszędzie tam, gdzie możliwe jest uzyskanie niezbędnego efektu w drodze małej mechanizacji, rekonstrukcji lub rozbudowy istniejących urządzeń.

Należy stanowczo zwalczać wciąż jeszcze częste zjawiska niepotrzebnego rozpraszania nakładów inwestycyjnych oraz prowadzenia robót zbyt szerokim frontem, często przy tym bez dokumentacji projektowej lub bez kosztorysów albo też na podstawie nieekonomicznych rozwiązań projektowych.

Przez rewizję normatywów i standardów oraz szerokie stosowanie projektów typowych należy osiągnąć znaczne oszczędności w nakładach inwestycyjnych bez zmniejszenia ich efektów.

52 Uwzględniając osiągnięty poziom rozwoju przemysłu ciężkiego oraz w związku z zadaniem wydatnego podniesienia stopy życiowej ludności pracującej miast i wsi przez przyspieszenie tempa wzrostu produkcji rolnictwa i przemysłu artykułów powszechnego spożycia, konieczne jest dokonanie zmian w strukturze nakładów inwestycyjnych. Dlatego należy zwiększyć w całości nakładów inwestycyjnych udział nakładów na rozwój rolnictwa, przemysłu artykułów powszechnego spożycia, budownictwa mieszkaniowego i komunalnego oraz budownictwa urządzeń socjalnych i kulturalnych.

Nakłady inwestycyjne na rozwój rolnictwa w ramach planu inwestycyjnego i planu kredytowego winny w roku 1955 wzrosnąć w porównaniu z rokiem 1953 o 80–100 proc. Nakłady inwestycyjne na rozwój przemysłu artykułów powszechnego spożycia w roku 1955 winny wzrosnąć w porównaniu z rokiem 1953 o 35–40 proc., na budownictwo mieszkaniowe o około 25 proc., na budownictwo komunalne o 30–35 proc., oraz na budownictwo urządzeń socjalnych i kulturalnych o około 35 proc.

V. Wzrost wydajności pracy i system oszczędnościowy

53 Osiągnięcie wydatnego podniesienia stopy życiowej mas pracujących, przyspieszenie tempa rozwoju rolnictwa i przemysłu artykułów powszechnego spożycia wymaga wydatnego wzrostu wydajności pracy na bazie wprowadzania i opanowywania nowej techniki przy równoczesnym pogłębieniu systemu oszczędnościowego w całej gospodarce narodowej.

54 W latach 1950—1953 wzrost wydajności pracy w gospodarce narodowej był znaczny. Wydajność pracy mierzona wielkością rocznej produkcji przypadającej na jednego robotnika wzrosła w przemyśle o ok. 52 proc., w budownictwie o ok. 80 proc., w transporcie kolejowym o około 44 procent.

Zadania czterech lat Planu Sześcioletniego w zakresie wzrostu wydajności pracy zostały przekroczone w przemyśle o ok. 10 proc., w budownictwie o 14 proc. Natomiast zadania te nie zostały wykonane w PGR. Jednakże wzrost wydajności w przemyśle nie był równomierny, a przy tym szereg ważnych gałęzi gospodarki narodowej, w tym przemysł węglowy, nie wykonało zadań Planu Sześcioletniego w zakresie wzrostu wydajności pracy.

55 Wzrost wydajności pracy jest hamowany przez opóźnienie we wprowadzaniu nowoczesnej techniki i jej opanowywaniu, a także przez niedostateczny poziom organizacji pracy i niedostateczne upowszechnianie przodujących metod pracy. W szczególności niski stopień wykorzystania wielu maszyn i urządzeń w niektórych gałęziach przemysłu oraz w budownictwie jest przeszkodą do zwiększenia stopnia mechanizacji robót ciężkich i pracochłonnych i do zwiększenia wydajności pracy. W ciągu najbliższych 2 lat należy osiągnąć dalszy wydatny postęp w dziedzinie wzrostu wydajności pracy.

56 Na podstawie szerokiego wprowadzenia nowoczesnej techniki, znacznej poprawy wykorzystania maszyn i urządzeń, na podstawie dalszego rozwoju socjalistycznego współzawodnictwa pracy i ogólnego usprawnienia organizacji pracy, a także ulepszenia jej bezpieczeństwa i higieny, należy osiągnąć wzrost wydajności pracy w roku 1955 w porównaniu z r. 1953 w przemyśle o około 15 proc., w budownictwie o około 16 proc., w transporcie kolejowym o około 8 proc. Jednocześnie należy zapewnić wzrost wydajności pracy w PGR o ponad 20 proc. Wzrost wydajności pracy w przemyśle, budownictwie i transporcie pozwoli wykonać zadania produkcyjne przy nieznacznym wzroście zatrudnienia poza rolnictwem, co w konsekwencji znacznie ograniczy odpływ ludności ze wsi do miasta i będzie miało bardzo istotne znaczenie dla zapewnienia dostatecznej liczby sił roboczych dla potrzeb rolnictwa.

57 Obniżka kosztów własnych jest nieodzownym warunkiem poprawy poziomu materialnego mas pracujących i rozwoju gospodarki narodowej. Zadania Planu Sześcioletniego w dziedzinie obniżki kosztów nie są w pełni wykonywane. W przemyśle w r. 1953 osiągnięto obniżkę kosztów o 3,5 proc., podczas gdy plan przewidywał osiągnięcie obniżki o 4,5 proc.

W budownictwie plany obniżki kosztów z roku na rok systematycznie nie były wykonywane. Również transport kolejowy nie osiągnął w 1953 r. planowanej obniżki kosztów. Większość państwowych gospodarstw rolnych nie wykonuje planów obniżki kosztów własnych produkcji.

58 Konieczne jest osiągnięcie przełomu w dziedzinie obniżki kosztów w całej gospodarce narodowej.

W latach 1954—1955 należy osiągnąć obniżkę kosztów własnych produkcji przemysłowej o około 7 proc. i obniżkę kosztów budownictwa również o około 7 proc.

Jednocześnie należy zapewnić obniżkę kosztów transportu, jak też poprawić rentowność państwowych gospodarstw rolnych.

59 Walka o pełne wykonanie planu w dziedzinie kosztów własnych musi odbywać się na podstawie wzrostu wydajności pracy i pogłębienia systemu oszczędnościowego w całej gospodarce narodowej. Wyrazić się to winno w zaostrzeniu walki z wszelkiego rodzaju przerostami w zatrudnieniu, w bezwzględnej walce z przejawami marnotrawstwa materiałów, w pełniejszym i lepszym wykorzystaniu surowców krajowych, w osiąganiu znacznego zniżenia normy zużycia, w eliminowaniu brakoróbstwa, w likwidowaniu nierentowności przedsiębiorstw i w ścisłym przestrzeganiu wykonywania planów obniżki kosztów i planów finansowych.

Niezbędne jest zlikwidowanie nadmiernych remanentów w produkcji i w obrocie towarowym, usprawnienie zaopatrzenia materiałowo-technicznego i osiągnięcie przez przyspieszenie obiegu środków obrotowych znacznego zmniejszenia udziału nakładów na przyrost środków obrotowych w wydatkach finansowych państwa.

Szczególne znaczenie posiada obniżenie zużycia materiałowego, będące nie tylko czynnikiem zmniejszenia kosztów własnych, lecz także czynnikiem wzrostu produkcji, gdyż daje możliwość wytworzenia z posiadanych materiałów większej ilości gotowych produktów, służących do zaspokojenia potrzeb ludności i gospodarki narodowej.

Dla wzmożenia walki o obniżkę kosztów i poprawę rezultatów finansowych socjalistycznych przedsiębiorstw należy usprawnić planowanie zaopatrzenia materiałowo-technicznego, planowanie kosztów własnych i planowanie finansowe.

60 Pogłębienie systemu oszczędnościowego wymaga poważnego zmniejszenia kosztów administracji państwowej i gospodarczej przy usprawnieniu jej działania i zaostrzeniu walki z biurokracją.

Administracja państwowa i gospodarcza posiada nadmiernie rozbudowane etaty. Praca jej organów często dubluje się. Szereg ogniw administracji jest zbytecznych i powoduje nadmierne przeciąganie toku załatwiania spraw. Szeroko rozpowszechnione jest niepełne wykorzystanie normalnego czasu pracy przez pracowników administracji przy jednoczesnym stosowaniu godzin nadliczbowych i domaganiu się nowych, w rzeczywistości całkiem zbędnych etatów.

Poprzez likwidację przerostów i usprawnienie administracji państwowej i gospodarczej należy osiągnąć w 1955 roku oszczędność w sumie ok. 500 mln. zł.

W ten sposób usprawnienie administracji państwowej i gospodarczej winno stać się jednym z czynników podniesienia stopy życiowej mas pracujących.

VI. Wzrost stopy życiowej mas pracujących

61 Dochód narodowy wzrósł w roku 1953 w porównaniu z rokiem 1949 o 61 proc., przekraczając poziom roku 1938 dwukrotnie. Poważna część przyrostu dochodu narodowego została przeznaczona na odbudowę kraju, na jego uprzemysłowienie, na rozwój kultury i wzrost obronności.

Jednocześnie na podstawie wzrostu dochodu narodowego nastąpił wzrost dochodów realnych klasy robotniczej, której liczebność szybko zwiększyła się. Nastąpił również wzrost realnych dochodów chłopstwa pracującego.

Realne dochody przypadające średnio na głowę ludności utrzymującej się z pracy poza rolnictwem (głównie wskutek wielkiego wzrostu zatrudnienia związanego z szybką industrializacją kraju) były w roku 1953 w stosunku do roku 1949 wyższe o 15–20 proc., w stosunku zaś do roku 1938 o 36–42 proc.

Przeciętna płaca realna robotników i pracowników umysłowych zatrudnionych w całej gospodarce narodowej była w roku 1953 wyższa o około 5 proc. niż w roku 1949.

Wydatniejszej poprawie uległy płace realne robotników zatrudnionych w przemyśle socjalistycznym.

Kształtowanie się przeciętnych dochodów ludności pozarolniczej i przeciętnej płacy realnej cechowała w ciągu ubiegłych lat Planu Sześcioletniego nierównomierność. Po systematycznym, wydatnym wzroście w ciągu roku 1950 i 1951, w końcu roku 1951 oraz w roku 1952 w związku z przejściowym spadkiem produkcji rolnej nastąpił spadek przeciętnych płac realnych i przeciętnych dochodów na głowę ludności pozarolniczej. Reforma cen i płac z dnia 3 stycznia 1953 r. stworzyła warunki dla zahamowania spadku płac realnych i przeciętnych dochodów oraz do ponownego ich wzrostu. W wyniku tego, a następnie w rezultacie częściowej obniżki cen z listopada 1953 roku przeciętna płaca realna robotników i pracowników umysłowych zatrudnionych poza rolnictwem i przeciętny dochód na głowę utrzymującej się z pracy ludności pozarolniczej ukształtowały się w końcowych miesiącach 1953 roku na poziomie wyższym niż w końcowych miesiącach 1952 roku.

Dochody realne przypadające na głowę ludności rolniczej w roku 1953 były o około 20 proc. wyższe niż w roku 1949, co oznacza wzrost o ponad 75 proc. w porównaniu z rokiem 1938.

62 Przejęcie przez państwo całości opłat na ubezpieczenia społeczne, wprowadzenie zasiłków rodzinnych, przedłużenie czasu urlopów pracowniczych, rozwój opieki nad matką i dzieckiem oraz wczasów pracowniczych, rozwój budownictwa mieszkaniowego i komunalnego, a także budownictwa urządzeń socjalnych i kulturalnych stanowią poważny dodatkowy czynnik poprawy materialnego położenia mas pracujących.

63 Wydatki państwa ludowego na ubezpieczenia społeczne i zasiłki rodzinne dla pracowników są wielokrotnie wyższe niż wydatki na ubezpieczenia społeczne za rządów kapitalistyczno - obszarniczych.

64 Uległy dalszemu przedłużeniu urlopy macierzyńskie oraz urlopy dla pracującej młodzieży. Przeciętny czas urlopów robotniczych wzrósł znacznie w porównaniu z rokiem 1949.

65 Rozwój opieki nad matką i dzieckiem wyraził się w poważnym wzroście liczby miejsc w żłobkach i w przedszkolach. W roku 1953 liczba miejsc w żłobkach wyniosła około 40 tysięcy, co w porównaniu z rokiem 1949 oznacza wzrost ponad dwukrotny. Należy zaznaczyć, iż w roku 1938 liczba dzieci w żłobkach przyfabrycznych wynosiła tylko 456. Liczba dzieci w przedszkolach w roku 1953 wynosiła 358 tysięcy, co w porównaniu z rokiem 1949 oznacza wzrost o 24 proc., a w porównaniu z rokiem 1938 wzrost ponad czterokrotny.

66 W oparciu o wysiłek całego narodu dokonano w latach Planu Sześcioletniego dalszego poważnego postępu w odbudowie zniszczonych miast oraz zbudowano szereg nowych ośrodków miejskich i osiedli. W okresie Planu Sześcioletniego buduje się 94 większe osiedla mieszkaniowe. Poczyniono również znaczny postęp w dziedzinie budownictwa wiejskiego.

W toku budowy znajdują się budowane od podstaw pierwsze dwa miasta socjalistyczne: Nowa Huta i Nowe Tychy, każde obliczone na 100 tys. mieszkańców.

Barbarzyńsko zniszczona przez okupantów hitlerowskich stolica naszego kraju Warszawa, która w roku 1945 leżała w gruzach, jest dziś miastem liczącym ponad 900 tys. mieszkańców. Powstały nowe dzielnice mieszkaniowe w Warszawie: Marienszatat, Grochów I, II i III, Mirów, Muranów, Mokotów, Praga I i II, Ochota, Koło. Buduje się Marszałkowską Dzielnicę Mieszkaniową, oddano do użytku pierwszą część Traktu Starej Warszawy. W toku intensywnej odbudowy znajduje się Śródmieście Warszawy, którego centralnym punktem staje się plac im. Stalina z Pałacem Kultury i Nauki, darem Związku Radzieckiego.

Oddano do użytku znaczną część śródmieścia starego Gdańska. Odbudowuje się dzielnice mieszkaniowe we Wrocławiu, Szczecinie i w szeregu innych poważnie zniszczonych miast Ziem Odzyskanych. Z pietyzmem odbudowuje się zabytki.

Odbudowano i rozbudowano zniszczone urządzenia komunikacyjne, mosty, sieć wodociągowo-kanalizacyjną, sieć elektryczną i telefoniczną.

W latach 1945–1953 odbudowano oraz wybudowano w miastach 1.200 tys. izb mieszkalnych, wyposażając je w nowoczesne urządzenia. W r. 1953 zostało oddanych do użytku w miastach 135 tys. izb mieszkalnych, podczas gdy w roku 1949 oddano do użytku 66,3 tys. izb.

Pomimo tego wzrostu budownictwa mieszkaniowego jest ono jednak niedostateczne w stosunku do rosnących potrzeb, wynikających ze wzrostu zatrudnienia. Rozwija się akcja remontowa budynków mieszkalnych. W roku 1953 państwo przeznaczyło na remonty mieszkań sumę 538 mln. zł, tj. około czterokrotnie więcej niż w roku 1949. Jednakże należy stwierdzić, że w zakresie remontów istnieją nadal wielkie zaniedbania.

67 Rozwojowi budownictwa mieszkaniowego towarzyszyła rozbudowa urządzeń komunalnych, która objęła w szerokim zakresie zaniedbane w okresie Polski kapitalistycznej dzielnice robotnicze i przedmieścia. Państwowe nakłady inwestycyjne na rozwój gospodarki komunalnej w miastach wzrosły w roku 1953 o ponad 117 proc. w porównaniu z rokiem 1949. W toku realizacji znajduje się budowa wielkich wodociągów grupowych dla zaopatrzenia w wodę Śląska oraz Łodzi. Jednakże należy stwierdzić, że budownictwo komunalne nie nadąża za rozwojem budownictwa przemysłowego i nowych osiedli mieszkalnych, a także za potrzebami szybko wzrastającej ludności w istniejących miastach.

68 W dziedzinie ochrony zdrowia liczba łóżek w szpitalach wzrosła w porównaniu z rokiem 1949 o ponad 43 proc., a w porównaniu z rokiem 1938 o ponad 77 proc. Liczba lekarzy zwiększyła się w porównaniu z rokiem 1949 o około 63 proc. Na 100 tysięcy mieszkańców przypada obecnie 55 lekarzy, podczas gdy w r. 1938 przypadało 37 lekarzy. Sieć urządzeń ochrony zdrowia jest jednak niedostateczna i wymaga dalszego zwiększenia dla zapewnienia należytej opieki zdrowotnej.

69 Nastąpił wielki rozwój szkolnictwa wszystkich rodzajów przy stałym podnoszeniu stopnia organizacyjnego i sprawności nauczania. Jednocześnie został zlikwidowany analfabetyzm jako zjawisko masowe. Liczba uczniów w szkołach podstawowych objęła pełną liczbę dzieci w wieku szkolnym. Liczba pełnych szkół 7-klasowych wzrosła w r. 1953 w porównaniu z r. 1949 o około 3,9 tys. Liczba uczących się w szkołach średnich ogólnokształcących i zawodowych oraz wyższych na 10 tys. mieszkańców osiągnęła w roku 1953 – 316 osób wobec 136 osób w roku 1938.

70 Zasadniczy postęp poczyniono w dziedzinie upowszechnienia kultury. Nakład książek zwiększył się o 29,2 mln. egzemplarzy w roku 1937 i 72,9 mln. egzemplarzy w roku 1949 do 90,2 mln. egzemplarzy w roku 1953, a dzienny nakład gazet wzrósł z 0,9 mln. egzemplarzy w roku 1938 do 4,9 mln. egzemplarzy w roku 1953. Rozwinęła się sieć bibliotek, teatrów, świetlic oraz kin zwłaszcza na wsi.

71 Zadania Planu Sześcioletniego w dziedzinie wzrostu poziomu życiowego ludności – pomimo pewnych osiągnięć w tej dziedzinie – nie zostały w okresie lat 1950–1953 w pełni wykonane. Należy stwierdzić, iż nie wykorzystano wszystkich istniejących możliwości dla zapewnienia w latach 1950–1953 wydatniejszej poprawy położenia materialnego ludności. W ciągu najbliższych lat konieczne jest osiągnięcie wydatnego polepszenia położenia materialnego mas pracujących w mieście i na wsi. Poprawę poziomu życiowego mas pracujących należy osiągnąć przez:

a) wzrost realnych płac pracowników oraz wzrost dochodów pracującego chłopstwa, m. in. przez politykę stopniowego obniżania cen artykułów powszechnego spożycia;
b) rozwój gospodarki mieszkaniowej i komunalnej;
c) rozwój budownictwa socjalnego i kulturalnego.

(Ciąg dalszy na str. 8)

STATUT
Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
zatwierdzony przez II Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza jest czołowym, zorganizowanym oddziałem polskiej klasy robotniczej — przodującej siły narodu polskiego. Polska Zjednoczona Partia Robotnicza jest najwyższą formą organizacji klasy robotniczej i wyrazicielką interesów ludu pracującego miast i wsi.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza kieruje się w swojej działalności nauką marksizmu-leninizmu.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza jest spadkobierczynią najlepszych tradycji walk narodu polskiego o wolność i postęp społeczny.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza jest spadkobierczynią rewolucyjnych tradycji polskiego ruchu robotniczego — I Proletariatu, SDKPiL, KPP, PPR i lewicowego jednolito-frontowego nurtu PPS.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza prowadzi naród drogą, którą utorowała ludzkości Wielka Październikowa Rewolucja Socjalistyczna. Historyczne zwycięstwo ZSRR nad faszyzmem hitlerowskim i wyzwolenie Polski z jarzma okupacji umożliwiły zdobycie władzy przez polski lud pracujący z klasą robotniczą na czele i utworzenie państwa demokracji ludowej.

Utworzenie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej położyło kres trwającemu z górą pół wieku rozłamowi w szeregach polskiej klasy robotniczej, było zwycięstwem marksizmu-leninizmu nad reformizmem i nacjonalizmem.

Powstanie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej wzmogło siły klasy robotniczej i podniosło jej rolę kierowniczą w walce ludu pracującego o umocnienie państwa demokracji ludowej, o ugruntowanie niepodległości Polski, o złamanie oporu sił kapitalistycznych wspieranych przez imperializm, o zbudowanie socjalizmu.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza umacnia nieustannie sojusz robotniczo-chłopski, niewzruszoną podstawę i naczelną zasadę władzy ludowej, zacieśnia spójnię między miastem a wsią, kieruje walką małorolnych i średniorolnych chłopów z wyzyskiem kułackim aż do całkowitego jego zniesienia, dąży do stworzenia warunków dla stopniowego i dobrowolnego przechodzenia mas chłopskich na drogę gospodarki socjalistycznej, na drogę szybkiego i znacznego podniesienia dobrobytu i kultury wsi.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza jednoczy inteligencję z masami ludowymi w budownictwie socjalizmu, w dążeniu do upowszechnienia oświaty i kultury oraz rozkwitu nauki i sztuki.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza dąży do zapewnienia młodzieży robotniczej, chłopskiej i inteligenckiej — nauki, pracy i wszechstronnego rozwoju, otacza opieką ZMP — masową, polityczno-wychowawczą organizację młodzieży miast i wsi.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza prowadzi politykę pełnego równouprawnienia kobiet, przez udostępnienie im pracy i działalności we wszystkich dziedzinach życia państwowego, gospodarczego i społecznego, przez coraz szerszą opiekę państwa nad matką i dzieckiem.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza walczy o zespolenie wszystkich patriotycznych sił społeczeństwa w szeregach Frontu Narodowego w imię dobra Polski Ludowej, jej rozwoju i postępu, w imię walki o pokój między narodami przeciwko zakusom wrogów narodu polskiego — niedobitków kapitalizmu wewnątrz kraju i wrogich sił imperialistycznych.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza działa zgodnie z zasadami międzynarodowej solidarności klasy robotniczej i czerpie nauki z bojowych doświadczeń polskiego i międzynarodowego ruchu robotniczego, a zwłaszcza z doświadczeń KPZR — czołowego oddziału światowego ruchu robotniczego, organizatora i kierownika rewolucji socjalistycznej i budownictwa komunizmu w Związku Radzieckim.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza wiąże nierozerwalnie sprawę utrwalenia niepodległości i zbudowania socjalizmu w Polsce z prowadzoną pod przewodem Związku Radzieckiego walką międzynarodowego obozu demokracji i socjalizmu przeciw wrogim siłom imperializmu i faszyzmu o pokój, wolność narodów, demokrację i socjalizm.

Osiągnięte pod przewodem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej historyczne zdobycze polskiego ludu pracującego utrwalone zostały w Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — wielkiej karcie swobód narodu polskiego.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza stanowi jednolitą, bojową organizację, która nieustannie umacnia swój trzon robotniczy i czerpie siły ze zwartości swych szeregów, z jedności woli i jedności działania.

Obecnie główne zadania Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej polegają na tym, aby zbudować społeczeństwo socjalistyczne, zapewnić stały wzrost dobrobytu i kultury klasy robotniczej i całego ludu pracującego miast i wsi drogą nieustannego rozwoju produkcji na bazie coraz doskonalszej techniki, wychowywać członków społeczeństwa w duchu patriotyzmu i internacjonalizmu, umacniać siłę państwa ludowego i obronność Ojczyzny.

I
Członkowie partii, ich obowiązki i prawa

1 Członkiem partii jest każdy, kto uznaje zasady programowe i statut partii, pracuje w jednej z jej organizacji, podporządkowuje się uchwałom partii i opłaca składkę członkowską.

2 Członek partii jest obowiązany:

a) brać czynny udział w życiu politycznym partii i kraju, walczyć ofiarnie o sprawę ludu pracującego przeciw wyzyskiwaczom, imperializmowi, faszyzmowi i reakcji, wzmacniać międzynarodową solidarność świata pracy, wiernie służyć Polsce Ludowej i sprawie socjalizmu;

b) strzec jedności partii jako głównego warunku siły i zdolności bojowej partii;

c) przeprowadzać w praktyce w swoim środowisku i miejscu pracy politykę partii, uczestniczyć w zebraniach swojej organizacji partyjnej, wykonywać uchwały władz partyjnych; nie wystarcza, aby członek partii jedynie zgadzał się z uchwałami partii; członek partii obowiązany jest walczyć o wcielenie tych uchwał w życie, gdyż bierny i formalny stosunek członków partii do jej uchwał osłabia zdolność bojową partii;

d) nieustannie zacieśniać więź partii z klasą robotniczą i z całym ludem pracującym, stale dbać o jego potrzeby, wyjaśniać masom bezpartyjnym treść polityki i uchwał partii, organizować lud do walki o wykonanie zadań stawianych przez partię;

e) przestrzegać dyscypliny partyjnej i państwowej, obowiązującej w równym stopniu wszystkich członków partii; partia ma jedną dyscyplinę, jedno prawo dla wszystkich swoich członków, niezależnie od zasług i zajmowanych stanowisk;

f) strzec czystości szeregów partyjnych, dbać o wysoki poziom moralny członka partii;

g) stale pracować nad podniesieniem swego uświadomienia politycznego, opanowywać zasady marksizmu-leninizmu, które winny być drogowskazem w działalności każdego członka partii;

h) rozwijać samokrytykę i krytykę z dołu, ujawniać braki w pracy i walczyć o ich usunięcie, walczyć z samozadowoleniem, samochwalstwem i upajaniem się sukcesami; tłumienie krytyki wyrządza partii wielką szkodę i winno być bezwzględnie tępione;

i) przodować w pracy zawodowej, własnym przykładem pobudzać bezpartyjnych do wzmagania wydajności i dyscypliny pracy, stale podnosić swe kwalifikacje zawodowe, strzec społecznego warsztatu pracy i własności społecznej, jako świętej i nietykalnej podstawy rozwoju państwa, jako źródła bogactwa i siły Ojczyzny;

j) komunikować kierowniczym organom partyjnym, aż do Komitetu Centralnego partii włącznie, o brakach w pracy, bez względu na osoby, które je powodują; członkowi partii nie wolno zatajać złego stanu rzeczy, zamykać oczu na niewłaściwe postępowanie, wyrządzające szkodę interesom partii i państwa;

k) być szczerym i uczciwym wobec partii, nie dopuszczać do zatajania i wypaczania prawdy;

l) być czujnym wobec zakusów i działalności wroga, strzec tajemnicy partyjnej i państwowej.

3 Członek partii ma prawo:

a) wypowiadać się na zebraniach partyjnych lub w prasie partyjnej w sprawach dotyczących partii;

b) omawiać i krytykować na zebraniach partyjnych pracę każdego członka i działacza partyjnego;

c) brać czynny udział w wyborach i być wybieranym do władz partyjnych;

d) być obecnym na zebraniach partyjnych, które mają powziąć uchwałę dotyczącą oceny jego działalności lub postępowania;

e) zwracać się w każdej sprawie bezpośrednio do instancji partyjnej dowolnego szczebla aż do KC włącznie.

4 Zasady przyjmowania do partii są następujące:

a) Przyjmowanie do partii odbywa się tylko indywidualnie; członkiem partii może zostać robotnik, chłop małorolny i średniorolny, inteligent — każdy człowiek pracy, ideowy, aktywny, cieszący się zaufaniem swego środowiska i oddany sprawie socjalizmu.

Do partii mogą być przyjmowane osoby w wieku od 18 lat. Młodzież w wieku do lat 20 przyjmowana jest do partii wyłącznie z szeregów ZMP.

b) Przyjęcie na członka partii następuje po przebyciu okresu kandydowania; okres kandydowania jest konieczny w celu wdrożenia kandydata do wypełniania obowiązków członka partii, sprawdzenia przez organizację partyjną jego oblicza politycznego i moralnego oraz zapoznania kandydata z linią polityczną i statutem partii; organizacja partyjna jest obowiązana pomagać kandydatowi w przygotowaniu się do wstąpienia w poczet członków partii; okres kandydowania trwa 1 rok. W wyjątkowych wypadkach okres kandydowania może być skrócony do 6 miesięcy na podstawie uchwały właściwej organizacji partyjnej. Uchwała musi być zatwierdzona przez komitet powiatowy.

c) Po upływie okresu kandydowania kandydat składa pisemną deklarację z wnioskiem o przyjęcie w poczet członków partii, załączając opinie polecające, wystawione przez 2 członków partii o co najmniej rocznym stażu partyjnym. Członkowie KC i ich zastępcy nie udzielają opinii polecającej.

d) Sprawa przyjęcia kandydata w poczet członków partii winna być omawiana i decydowana w jego obecności na ogólnym zebraniu podstawowej organizacji partyjnej, po rozpatrzeniu jego pracy i zachowania się w okresie kandydowania; obecność opiniodawców nie jest konieczna; jeśli kandydat na członka partii nie mógł dostatecznie wykazać się pracą z przyczyn, które organizacja partyjna uzna za uzasadnione, podstawowa organizacja partyjna może przedłużyć mu okres kandydowania na czas nie dłuższy niż jeden rok. W wypadku zaś, gdy w okresie kandydowania okazuje się, że kandydat nie zasługuje na przyjęcie w poczet członków partii, organizacja partyjna podejmuje uchwałę o skreśleniu go z listy kandydatów. Uchwały podstawowej organizacji partyjnej o przedłużeniu okresu kandydowania lub skreśleniu z listy kandydatów stają się prawomocne po zatwierdzeniu ich przez komitet powiatowy.

W wypadku, gdy w danej miejscowości istnieje tylko grupa kandydatów, uchwałę o przyjęciu kandydata w poczet członków partii podejmuje nadrzędny komitet partyjny.

Uchwała o przyjęciu kandydata w poczet członków partii staje się prawomocna po zatwierdzeniu jej przez komitet powiatowy, po czym nowy członek partii otrzymuje legitymację członkowską.

Staż partyjny zalicza się od dnia powzięcia przez ogólne zebranie podstawowej organizacji partyjnej uchwały o przyjęciu kandydata w poczet członków partii.

e) Członek partii, który wydaje opinię o kandydacie, winien go znać co najmniej rok i mieć przeświadczenie, że poleca partii wartościowego towarzysza; członek partii, który wydał opinię polecającą lekkomyślnie lub w złej wierze, odpowiada za to przed partią.

5 Sposób przyjmowania w poczet kandydatów jest taki sam jak sposób przyjmowania w poczet członków partii — a więc przyjmowanie indywidualne, opinie polecające wystawione przez dwóch członków partii o co najmniej rocznym stażu, znających polecanego co najmniej rok, uchwała podstawowej organizacji partyjnej o przyjęciu w poczet kandydatów i zatwierdzenie jej przez komitet powiatowy.

Po zatwierdzeniu przez komitet powiatowy uchwały o przyjęciu w poczet kandydatów wydaje się kandydatowi legitymację kandydata.

W wypadku, gdy w miejscowości, w której mieszka zgłaszający się do partii, nie ma organizacji partyjnej, uchwałę o przyjęciu w poczet kandydatów podejmuje nadrzędny komitet partyjny.

6 Kandydat na członka partii opłaca składkę partyjną, bierze udział w pracy swojej organizacji partyjnej na równi z członkami partii, uczestniczy w jej zebraniach z głosem doradczym; kandydat nie może wybierać ani być wybierany do władz partyjnych.

7 Członek partii (kandydat), który zmienia miejsce pracy lub pobytu, zostaje zaliczony w poczet członków (kandydatów) organizacji partyjnej na nowym terenie. Przenoszenie się członków partii (kandydatów) z jednej organizacji do drugiej odbywa się w trybie ustalonym przez KC.

8 Członek partii, który przez dłuższy czas faktycznie nie uczestniczy w życiu partii, nie bierze udziału w pracy organizacji partyjnej oraz wykazuje obojętny stosunek do partii — może być skreślony z listy członków partii. Uchwała o skreśleniu członka partii wymaga zatwierdzenia przez komitet powiatowy.

9 Członek partii (kandydat), który bez poważnych przyczyn nie opłacał w ciągu trzech miesięcy składki partyjnej, przestaje być członkiem partii (kandydatem). Uchwała w tej sprawie winna być powzięta przez właściwą organizację partyjną i zatwierdzona przez komitet powiatowy.

II
Postępowanie w stosunku do członków partii, którzy pogwałcili dyscyplinę partyjną

10 Członkowie partii (kandydaci), którzy łamią dyscyplinę partyjną, naruszają jedność partii, uchylają się od obowiązków partyjnych albo plamią swym postępowaniem imię członka partii, pociągani są do odpowiedzialności partyjnej.

11 Wobec członka partii (kandydata), pociągniętego do odpowiedzialności partyjnej, organizacje partyjne stosują następujące kary: upomnienie, naganę, naganę z ostrzeżeniem, czasowe usunięcie z odpowiedzialnej pracy partyjnej, społecznej i zawodowej, przeniesienie członka partii w poczet kandydatów, wydalenie z partii.

12 Wydalenie z partii stosuje się wobec członków partii, którzy postępują niezgodnie z zasadami programowymi i linią polityczną partii, naruszają statut, zajmują dwulicową postawę wobec partii, popełniają czyny sprzeczne z etyką partyjną w życiu politycznym czy prywatnym. Wydalenie następuje na mocy uchwały, powziętej na zebraniu organizacji partyjnej, do której dany członek partii (kandydat) należy. Uchwała o wydaleniu staje się prawomocna po zatwierdzeniu jej przez komitet powiatowy. Wydalonemu odbiera się legitymację partyjną.

Sprawy wymagające dłuższego dochodzenia rozpatruje komisja kontroli partyjnej, która ma prawo podejmowania uchwał o wydaleniu. W szczególnych wypadkach z prawa wydalenia z partii korzystają również komitety powiatowe, komitety wojewódzkie i Komitet Centralny. Uchwała o wydaleniu, powzięta przez komitet powiatowy, staje się prawomocna po zatwierdzeniu przez komitet wojewódzki.

Wydalenie z partii jest najwyższą karą partyjną i może być stosowane tylko w wypadkach poważnych przewinień, po uprzednim dokładnym sprawdzeniu i rozpatrzeniu wysuwanych zarzutów; przy wymierzaniu tej kary partyjnej należy kierować się pełnym poczuciem odpowiedzialności. Komunikat o wydaleniu z partii powinien być podany do wiadomości organizacji partyjnej, do której wydalony należał.

13 W wypadkach poważnych przewinień, w których jednakże organizacja partyjna nie uważa za konieczne zastosować wydalenie z partii — może zastosować jako karę partyjną przeniesienie członka partii w poczet kandydatów na okres nie dłuższy niż jeden rok.

Uchwała podstawowej organizacji partyjnej o przeniesieniu w poczet kandydatów wymaga zatwierdzenia przez komitet powiatowy. Po upływie ustalonego terminu członek partii przeniesiony w poczet kandydatów, może być przyjęty do partii na ogólnych zasadach.

14 W wypadkach mniejszych przewinień należy stosować inne kary partyjne przewidziane w statucie.

15 Od uchwały w sprawie kary partyjnej przysługuje prawo odwołania się do wyższej instancji partyjnej, która powinna zbadać sprawę i w ciągu miesiąca powziąć decyzję lub skierować odwołanie do komisji kontroli partyjnej.

III
Budowa organizacyjna partii i demokracja wewnątrzpartyjna

16 Budowa organizacyjna partii opiera się na zasadach centralizmu demokratycznego:

a) wszystkie kierownicze władze partii od najniższych do najwyższych są wybierane w sposób demokratyczny;

b) wszystkie władze partii obowiązane są składać okresowe sprawozdania przed swoimi organizacjami partyjnymi;

c) przestrzeganie dyscypliny partyjnej i podporządkowanie się mniejszości uchwałom większości jest bezwzględnie obowiązujące;

d) uchwały i dyrektywy wyższych władz partyjnych muszą być bezwarunkowo wykonywane przez niższe.

17 Wszystkie organizacje i władze partyjne podejmują samodzielnie uchwały w sprawach swego terenu. Uchwały te nie mogą być

(Ciąg dalszy na str. 7)

STATUT
Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
zatwierdzony przez II Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

(Ciąg dalszy ze str. 6)

sprzeczne z ogólną linią partii i z uchwałami wyższych władz partyjnych.

18 Organizacje partyjne budowane są według zasady produkcyjno-terytorialnej, a mianowicie:

organizacje wojewódzkie i miejskie w Warszawie i Łodzi;

organizacje powiatowe i miejskie w miastach wydzielonych oraz organizacje dzielnicowe;

organizacje miejskie w miastach niewydzielonych;

podstawowe organizacje partyjne: zakładowe w przedsiębiorstwach i instytucjach, gromadzkie na wsi oraz terenowe w miejscach zamieszkania.

19 Najwyższymi władzami w partii są:

dla podstawowej organizacji — ogólne zebranie;

dla powiatowej, dzielnicowej, miejskiej, wojewódzkiej organizacji — konferencja powiatowa, dzielnicowa, miejska, wojewódzka;

dla całej partii — Zjazd.

20 Zjazd, konferencja partyjna, ogólne zebranie członków partii wybierają komitet, względnie egzekutywę, jako swój organ wykonawczy, który kieruje bieżącą pracą organizacji partyjnej.

Nienaruszalną zasadą kierowniczej działalności władz partyjnych jest zasada kolegialności, która daje maksymalną gwarancję słuszności podejmowanych uchwał i zapewnia szeroką inicjatywę aktywu partyjnego.

21 W wyborach władz partyjnych głosowanie na listę jest wzbronione. Głosowanie powinno się odbywać na poszczególne kandydatury, przy czym wszyscy członkowie partii mają nieograniczone prawo zgłaszania sprzeciwów w stosunku do kandydatów i krytykowania ich. Wybory do władz partyjnych są tajne.

22 W celu omówienia ważnych zagadnień pracy partyjnej komitety partyjne zwołują narady aktywu partyjnego.

23 Nieskrępowana i twórcza krytyka i samokrytyka, wypływająca z demokracji wewnątrzpartyjnej, jest warunkiem rozwoju partii i świadomej a nie mechanicznej dyscypliny w jej szeregach.

Demokracja wewnątrzpartyjna zapewnia wszystkim członkom partii prawo swobodnego i rzeczowego omawiania polityki partii na zebraniach partyjnych.

Każdemu członkowi partii przysługuje prawo odwołania się w obronie swego stanowiska do wyższej instancji partyjnej, aż do Zjazdu włącznie.

Demokracja wewnątrzpartyjna nie może być nadużywana dla celów sprzecznych z interesami partii i klasy robotniczej, w szczególności nie może być nadużywana dla jakiejkolwiek działalności frakcyjnej.

IV
Najwyższe władze partyjne

24 Najwyższą władzą partii jest Zjazd.

Zwyczajny Zjazd partii zwoływany jest przez Komitet Centralny raz na trzy lata. Termin Zjazdu, miejsce i porządek dzienny ogłasza Komitet Centralny w prasie partyjnej nie później niż na dwa miesiące przed dniem otwarcia Zjazdu.

Nadzwyczajny Zjazd partii zwołuje się na mocy uchwały Komitetu Centralnego, bądź na żądanie co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków partii.

25 W Zjeździe biorą udział z głosem decydującym delegaci organizacji partyjnych, wybierani na Zjazd przez konferencje partyjne. W Zjeździe mogą wziąć udział z głosem doradczym członkowie partii zaproszeni przez Komitet Centralny.

26 Zjazd jest prawomocny, o ile obecni delegaci są przedstawicielami co najmniej połowy członków partii. Normy przedstawicielstwa na Zjazd ustala każdorazowo Komitet Centralny zgodnie z zasadami demokracji wewnątrzpartyjnej.

27 Zjazd:

a) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania Komitetu Centralnego i innych centralnych organów partyjnych;

b) uchwala program i statut partii;

c) ustala linię polityczną i taktykę partii;

d) wybiera Komitet Centralny i Centralną Komisję Rewizyjną, przy czym ustala każdorazowo liczbę członków Komitetu Centralnego i ich zastępców oraz liczbę członków Centralnej Komisji Rewizyjnej;

e) może podejmować decyzje w każdej innej sprawie.

28 W okresie między zjazdami Komitet Centralny zwołuje w razie potrzeby Krajową Konferencję Partyjną, w celu omówienia aktualnych zagadnień polityki partii. W Konferencji biorą udział delegaci wybrani na plenarnych zebraniach komitetów powiatowych.

Ordynację wyborczą na Krajową Konferencję Partyjną ustala każdorazowo Komitet Centralny.

29 W okresie między zjazdami najwyższą władzą partyjną jest Komitet Centralny, który kieruje całą pracą partii.

Komitet Centralny występuje w imieniu partii na zewnątrz, powołuje instytucje partyjne, kieruje ich działalnością, mianuje redakcje partyjnych organów prasowych, rozporządza kadrami partii, zarządza majątkiem i kasą partyjną.

Komitet Centralny nadaje kierunek oraz kontroluje działalność członków partii, zajmujących kierownicze stanowiska o znaczeniu ogólnokrajowym.

Plenarne posiedzenia Komitetu Centralnego odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na cztery miesiące.

Komitet Centralny regularnie informuje organizacje partyjne o swej pracy.

30 Komitet Centralny wyłania Biuro Polityczne — do kierowania pracą KC w okresie między posiedzeniami plenarnymi oraz Sekretariat — do kierowania pracą bieżącą, głównie w dziedzinie organizowania kontroli wykonania uchwał partii i doboru kadr. Liczebny skład tych organów ustala Komitet Centralny.

31 Komitet Centralny ma prawo odwoływać ze swego składu poszczególnych członków, o ile nie wywiązują się ze swych obowiązków, oraz powoływać na ich miejsce nowych członków spośród zastępców członków Komitetu Centralnego. Zmiany te nie mogą przekraczać 1/5 składu KC, wybranego przez Zjazd.

32 Do pracy nad wprowadzeniem w życie uchwał władz partyjnych w poszczególnych dziedzinach Komitet Centralny powołuje jako organa pomocnicze odpowiednie wydziały.

33 W celu wzmocnienia kierownictwa i pracy politycznej na szczególnie ważnych odcinkach budownictwa socjalistycznego Komitet Centralny ma prawo tworzyć wydziały polityczne i powoływać organizatorów partyjnych.

Wydziały polityczne działają na podstawie specjalnych instrukcji zatwierdzanych przez Komitet Centralny.

34 Komitet Centralny powołuje Centralną Komisję Kontroli Partyjnej przy KC.

Centralna Komisja Kontroli Partyjnej:

a) czuwa nad czystością szeregów partyjnych, kontroluje przestrzeganie dyscypliny partyjnej przez członków partii i kandydatów, pociąga do odpowiedzialności winnych naruszenia zasad programowych i statutu partii, dyscypliny partyjnej i państwowej oraz etyki partyjnej (oszukiwanie partii, nieuczciwość i nieszczerość wobec partii, tłumienie krytyki, oszczerstwo, biurokratyzm, niemoralny tryb życia itp.);

b) rozpatruje odwołania od uchwał terenowych władz partyjnych w sprawie wydalenia z partii i innych kar partyjnych;

c) powołuje wojewódzkie komisje kontroli partyjnej, a w razie potrzeby, za zgodą KC, powiatowe komisje kontroli partyjnej. Wojewódzkie komisje kontroli partyjnej działają pod kierownictwem Centralnej Komisji Kontroli Partyjnej.

35 Centralna Komisja Rewizyjna kontroluje szybkość i właściwy tryb załatwiania spraw przez aparat partyjny, a także rewiduje działalność aparatu finansowego i gospodarczego Komitetu Centralnego oraz czuwa nad gospodarką centralnych instytucji partyjnych.

V
Wojewódzkie organizacje partyjne

36 Najwyższą władzą wojewódzkiej organizacji partyjnej jest konferencja wojewódzka, a w okresie między konferencjami — komitet wojewódzki. Komitet wojewódzki działa w myśl uchwał Komitetu Centralnego i pod jego kierownictwem.

37 Wojewódzką konferencję sprawozdawczo-wyborczą zwołuje komitet wojewódzki raz na rok, zaś nadzwyczajną konferencję wojewódzką zwołuje KW na mocy uchwały KC, KW, bądź na żądanie co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków wojewódzkiej organizacji partyjnej. W konferencji biorą udział delegaci wybrani na konferencjach powiatowych i miejskich według norm przedstawicielstwa ustalonych przez komitet wojewódzki.

38 Konferencja wojewódzka rozpatruje i zatwierdza sprawozdania komitetu wojewódzkiego, omawia najważniejsze zagadnienia działalności partii, rad narodowych, aparatu państwowego i gospodarczego oraz związków zawodowych na terenie województwa, wybiera komitet wojewódzki w składzie 29—51 członków i 11—15 zastępców oraz komisję rewizyjną w składzie 3 członków i 3 zastępców.

39 Komitet wojewódzki wybiera jako swój organ wykonawczy egzekutywę w składzie 11 — 15 członków, w tym 3 — 5 sekretarzy.

Plenarne posiedzenia komitetu wojewódzkiego zwołuje się nie rzadziej niż raz na dwa miesiące; posiedzenia egzekutywy komitetu wojewódzkiego — nie rzadziej niż raz na tydzień.

40 Komitet wojewódzki kieruje całokształtem pracy wojewódzkiej organizacji partyjnej, zapewnia wykonanie uchwał i dyrektyw partii, zapewnia warunki swobodnego rozwoju krytyki i samokrytyki i wychowuje członków partii w duchu nieprzejednanego stosunku do wszelkich braków i zaniedbań, kieruje marksistowsko-leninowskim szkoleniem członków partii i kandydatów, organizuje pracę w zakresie socjalistycznego wychowania mas pracujących, a zwłaszcza młodzieży, kieruje redakcją wojewódzkiego partyjnego organu prasowego, nadaje kierunek działalności członków partii na kierowniczych stanowiskach w organach władzy i organizacjach społecznych, rozporządza siłami i funduszami partii na swoim terenie, systematycznie informuje o swojej działalności Komitet Centralny.

VI
Powiatowe organizacje partyjne

41 Powiatową konferencję sprawozdawczo-wyborczą zwołuje komitet powiatowy raz na rok; nadzwyczajną konferencję powiatową na mocy uchwały KC, KW, KP, bądź na żądanie co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków powiatowej organizacji partyjnej. W konferencji biorą udział delegaci wybrani przez podstawowe organizacje partyjne według norm przedstawicielstwa ustalonych przez komitet powiatowy w porozumieniu z komitetem wojewódzkim.

42 Konferencja powiatowa rozpatruje i zatwierdza sprawozdania komitetu powiatowego, omawia najważniejsze zagadnienia pracy partii, rad narodowych, aparatu państwowego i gospodarczego oraz związków zawodowych na terenie powiatu, wybiera komitet powiatowy w składzie 21—33 członków i 7—11 zastępców oraz komisję rewizyjną w składzie 3 członków i 3 zastępców.

43 Komitet powiatowy wybiera jako swój organ wykonawczy egzekutywę w składzie 7—11 członków, w tym sekretarzy.

Plenarne posiedzenia komitetu powiatowego zwołuje się nie rzadziej niż raz na miesiąc, posiedzenia egzekutywy komitetu powiatowego nie rzadziej niż raz na tydzień.

Komitet powiatowy działa w myśl uchwał wyższych władz partyjnych pod kierownictwem komitetu wojewódzkiego.

44 Komitet powiatowy kieruje całokształtem pracy powiatowej organizacji partyjnej, zapewnia wykonanie uchwał i dyrektyw partii, podejmuje uchwały o utworzeniu podstawowych organizacji partyjnych, kieruje ich działalnością, prowadzi ewidencję członków partii, zapewnia warunki swobodnego rozwoju krytyki i samokrytyki oraz wychowanie członków partii w duchu nieprzejednanej walki z wszelkimi brakami i zaniedbaniami, organizuje marksistowsko-leninowskie szkolenie członków partii i kandydatów, prowadzi pracę w zakresie socjalistycznego wychowania mas pracujących, a zwłaszcza — młodzieży, nadaje kierunek działalności członków partii na kierowniczych stanowiskach w organach władzy i organizacjach społecznych, rozporządza siłami i funduszami partii na swoim terenie, systematycznie informuje o swojej działalności komitet wojewódzki.

VII
Miejskie i dzielnicowe organizacje partyjne

45 Organizacje partyjne w miastach wydzielonych posiadają uprawnienia organizacji powiatowych.

Organizacje partyjne w większych miastach na mocy decyzji KC dzielą się na dzielnicowe organizacje partyjne — posiadające uprawnienia organizacji powiatowych.

46 Organizacje partyjne w miastach niewydzielonych wybierają na konferencji miejskiej — komitet miejski w liczbie 7—15 członków. Zależnie od liczebności organizacji miejskiej, w konferencji biorą udział delegaci organizacji podstawowych, bądź też ogół członków.

Komitet miejski działa w myśl uchwał władz partyjnych pod kierownictwem komitetu powiatowego.

Komitet miejski wybiera sekretarzy, którzy podlegają zatwierdzeniu przez komitet powiatowy.

VIII
Podstawowe organizacje partyjne

47 Podstawowa organizacja partyjna stanowi zasadnicze ogniwo organizacyjne partii. Każdy członek partii (kandydat) należy do podstawowej organizacji partyjnej.

Podstawowe organizacje partyjne tworzy się w zakładach przemysłowych, państwowych gospodarstwach rolnych, państwowych ośrodkach maszynowych i innych przedsiębiorstwach, w gromadach, w spółdzielniach produkcyjnych, w urzędach i instytucjach, w uczelniach i jednostkach wojskowych, w których jest co najmniej 3 członków partii.

Kandydaci do partii w przedsiębiorstwach i miejscowościach, w których nie ma organizacji partyjnej, wchodzą w skład grupy kandydatów działającej pod kierownictwem członka partii wyznaczonego przez komitet powiatowy.

Podstawowe organizacje partyjne i grupy kandydatów tworzy się tylko na podstawie uchwały komitetu powiatowego.

48 W przedsiębiorstwach, instytucjach i miejscowościach, w których jest mniej niż 3 członków partii (kandydatów) mogą być tworzone na mocy uchwały KP grupy partyjno-zetempowskie, w skład których wejdą członkowie partii (kandydaci) i członkowie ZMP.

49 Podstawowa organizacja partyjna wiąże partię i jej kierownicze władze z masami robotników, chłopów, inteligencji.

Do zadań podstawowej organizacji partyjnej należy:

a) organizowanie działalności wszystkich członków partii w celu wprowadzenia w życie polityki partii na swoim terenie;

b) uświadamianie robotników, chłopów, pracowników umysłowych o słuszności polityki i haseł partii oraz organizowanie ich do wykonania zadań stawianych przez partię;

c) przyjmowanie do partii członków i kandydatów oraz ich polityczne wychowywanie;

d) praca nad podniesieniem ideologicznego i politycznego uświadomienia członków partii i kandydatów oraz nad opanowaniem podstawowych wiadomości w zakresie marksizmu-leninizmu;

e) przewodzenie masom pracującym w walce o wykonanie planów gospodarczych, o wzmożenie wydajności i dyscypliny pracy, o rozwój współzawodnictwa pracy;

f) stała troska o poprawę materialnych i kulturalnych warunków życia mas pracujących, o zaspokajanie ich codziennych potrzeb;

g) tępienie nadużyć, marnotrawstwa i biurokratyzmu, walka z niezaradnością i niedbalstwem na swym terenie pracy;

h) zwalczanie reakcyjnej propagandy, szkodnictwa gospodarczego oraz wyostrzanie czujności mas ludowych wobec wszelkich działań zewnętrznych i wewnętrznych wrogów Polski Ludowej;

i) dbałość o rozwój i należytą pracę związku zawodowego, organizacji spółdzielczej i innych organizacji społecznych;

j) rozwijanie krytyki i samokrytyki i wychowanie członków partii w duchu nieprzejednanej walki z wszelkimi brakami i zaniedbaniami;

k) piecza nad politycznym, moralnym, zawodowym wychowaniem młodzieży.

50 W celu podniesienia roli podstawowych organizacji partyjnych i ich odpowiedzialności za stan pracy przedsiębiorstw przyznaje się organizacjom partyjnym w przedsiębiorstwach produkcyjnych, komunikacyjnych, handlowych, w PGR i POM prawo kontrolowania działalności administracji przedsiębiorstwa.

Organizacje partyjne w ministerstwach, wzgo

(Ciąg dalszy na str. 8)

STATUT
Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
zatwierdzony przez II Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

(Dokończenie ze str. 7)

dach i instytucjach państwowych pracują nad stałym doskonaleniem aparatu administracyjnego, nad wzmacnianiem dyscypliny pracy, zwalczają biurokratyzm i nadużycia oraz sygnalizują wyższym władzom partyjnym i kierownikom ministerstw, urzędów, instytucji niedomagania tych instytucji. Organizacje partyjne w tych instytucjach nie korzystają z prawa kontroli.

Sekretarzy podstawowych organizacji partyjnych w ministerstwach zatwierdza Komitet Centralny.

51 W przedsiębiorstwach i instytucjach, w których liczba członków partii i kandydatów przekracza 100, zakładowa organizacja partyjna tworzy na podstawie uchwały komitetu powiatowego organizacje oddziałowe.

W zakładowych organizacjach poszczególnym organizacjom oddziałowym mogą być przyznane, na mocy uchwały komitetu wojewódzkiego, uprawnienia podstawowej organizacji partyjnej.

52 Najwyższą władzą podstawowej organizacji partyjnej jest ogólne zebranie jej członków.

Do kierowania pracą partyjną podstawowe i oddziałowe organizacje liczące do 15 członków wybierają I i II sekretarza; organizacje większe wybierają egzekutywę w składzie 3–7 osób. Egzekutywa wybiera ze swego grona I i II sekretarza.

Organizacje partyjne podzielone na organizacje oddziałowe i liczące poniżej 500 członków wybierają na ogólnym zebraniu komitet zakładowy w liczbie 7–11 osób. Organizacje liczące powyżej 500 członków wybierają komitet zakładowy w liczbie 15–23 osób na konferencji zakładowej, w której biorą udział delegaci organizacji oddziałowych; komitet zakładowy wybiera ze swego grona egzekutywę w liczbie 7–9 osób, w tym I i II sekretarza.

Wybory władz podstawowej organizacji partyjnej winny odbywać się raz do roku.

53 Podstawowe i oddziałowe organizacje partyjne odbywają systematyczne zebrania, na których podejmują uchwały dotyczące pracy organizacji i poszczególnych ich członków. Zebrania organizacji podstawowych powinny się odbywać nie rzadziej niż raz na miesiąc.

Każdy członek partii powinien otrzymywać określone zadanie partyjne.

54 W celu zapewnienia aktywnego udziału członków partii w walce o wykonanie planów produkcyjnych i w agitacji wśród mas organizacje partyjne liczące powyżej 20 członków mogą być podzielone na grupy partyjne, według więzi produkcyjnej (według brygad, agregatów, sal itp.). Na czele grupy partyjnej stoi organizator grupy, wybrany przez członków grupy w tajnym głosowaniu.

55 W jednostkach wojskowych (lądowych, lotniczych i morskich) organizacje partyjne działają na zasadach specjalnych instrukcji Komitetu Centralnego. Pracą partyjną w wojsku kieruje Główny Zarząd Polityczny Wojska Polskiego, pracujący na prawach Wydziału Komitetu Centralnego.

IX
Partia i ZMP

56 Polska Zjednoczona Partia Robotnicza kieruje działalnością Związku Młodzieży Polskiej.

ZMP – masowa, polityczno-wychowawcza organizacja młodzieży miast i wsi, jest aktywnym pomocnikiem partii w budowie socjalizmu. Polityka partii jest wytyczną dla organizacji ZMP we wszystkich dziedzinach ich działalności.

57 Organizacje partyjne winny sprzyjać rozwijaniu przez organizacje ZMP szerokiej inicjatywy w dziedzinie wszystkich zagadnień dotyczących usprawnienia pracy danego zakładu, przedsiębiorstwa, instytucji, życia gromady i spółdzielni produkcyjnej w celu usuwania braków i zaniedbań, organizowania współzawodnictwa socjalistycznego i masowych kampanii politycznych.

X
Zespoły partyjne w radach narodowych i władzach organizacji społecznych

58 Członkowie partii, wchodzący w skład rad narodowych, organów związków zawodowych, ZSCh, spółdzielni i innych organizacji społecznych tworzą zespoły partyjne. Zespoły partyjne tworzą również członkowie partii uczestniczący w zjazdach organizacji społecznych w okresie trwania zjazdu.

Zadaniem zespołów jest przeprowadzanie linii politycznej partii w danej organizacji społecznej, pogłębianie wpływów i autorytetu partii wśród bezpartyjnych, umacnianie partyjnej i państwowej dyscypliny, walka z biurokratyzmem oraz rozwijanie aktywności mas ludowych dla urzeczywistnienia zadań stawianych przez partię.

Dla kierowania bieżącą pracą zespół wybiera sekretarza. Zespół działa pod kierownictwem komitetu partyjnego odpowiedniego szczebla.

XI
Fundusze partii

59 Fundusze partii powstają ze składek członkowskich, danin partyjnych, dochodów z wydawnictw oraz innych wpływów.

60 Wysokość składek członkowskich oraz innych świadczeń na rzecz partii ustala Komitet Centralny.

WSPÓLNA PRACA – WYŻSZE PLONY

Chłopi Białostocczyzny zakładają spółdzielnie produkcyjne

22 gospodarstwo zespołowe w pow. gołdapskim

W całym kraju rośnie ilość nowozałożonych spółdzielni produkcyjnych. Jest to wyraz zrozumienia i uznania dla poczynań naszego rządu i partii.

W gromadzie Pluszkiejmy w pow. gołdapskim, liczącej 14 gospodarstw, chłopi w dniu 17 marca założyli spółdzielnię produkcyjną. W trakcie zebrania gromadzkiego czterech gospodarzy, którzy poprzednio nie zadeklarowali swego przystąpienia do spółdzielni, po wysłuchaniu statutu i wyjaśnień o uchwale Rządu z dnia 23 lutego o rozwoju spółdzielczości produkcyjnej, zgłosili chęć przystąpienia do zespołowej gospodarki. Obecnie spośród 14 gospodarzy w gromadzie, 12 tworzy kolektyw spółdzielczy.

Nowi spółdzielcy po podpisaniu deklaracji z miejsca przystąpili do omawiania spraw gospodarskich. Szeroko dyskutowali nad rozwojem hodowli.

Dużą zasługę w założeniu spółdzielni ma sołtys tow. Waraksa, członek partii oraz ob. Górny, którego wybrano orzewodniczącym.

Spółdzielnia w Pluszkiejmach składa się z gospodarzy, którzy zawsze w 100 proc. i w terminie wywiązywali się z obowiązków wobec państwa.

Jako symbol wspólnego gospodarowania spółdzielcy z Pluszkiejm nadalj swej spółdzielni nazwę „Zgoda".

Jest to już 22 spółdzielnia produkcyjna w pow. gołdapskim. (bk)

DYSKUSJA nad rozbudową Białegostoku

Pokaz projektów urbanistyczno-architektonicznych rozbudowy Białegostoku urządzony w Domu Włókniarza cieszy się dużym zainteresowaniem białostoczan, których żywo interesuje rozwój i przyszły wygląd miasta. Niewątpliwie nie jednemu ze zwiedzających nasunęło się dużo uwag, którymi zechciałby się podzielić z projektantami.

Dla umożliwienia wymiany zdań i uwag, dotyczących rozbudowy Białegostoku, Stowarzyszenie Architektów Polskich organizuje na terenie wystawy w Domu Włókniarza przy ul. Kilińskiego dyskusję. Dyskusja, w której na pewno weźmie udział wielu mieszkańców naszego miasta odbędzie się w niedzielę, 21 marca, o godz. 11.30. (St)

Uwaga, mieszkańcy SIEMIATYCZ

W dniu dzisiejszym (sobota) gościć w Waszym mieście będzie Dodatek Nadzwyczajny „Gazety Białostockiej". Jeżeli chcecie spędzić miło i przyjemnie dwie godziny, przyjdźcie do sali kina „Sojusz" o godz. 18. W programie — humor, piosenka, taniec.

SPROSTOWANIE

W przemówieniu I sekretarza KW PZPR w Białymstoku tow. Stanisława Brodzińskiego wygłoszonym na II Zjeździe partii, którego tekst zamieściliśmy w numerze z dnia 16 bm. zakradł się błąd korektorski: liczba zelektryfikowanych gromad na terenie woj. białostockiego wynosi nie 31, jak omyłkowo podaliśmy, lecz 321.

Biał. Zakł. Graf. w Białymstoku T-5-11067

UCHWAŁA II ZJAZDU
Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
w sprawie osiągnięć w wykonaniu Planu Sześcioletniego i głównych zadań gospodarczych na lata 1954–1955

(Dokończenie ze str. 5)

72 Należy stworzyć warunki wzrostu w ciągu lat 1954–1955 płac realnych robotników i pracowników umysłowych oraz dochodów pracujących chłopów o 15–20 proc. Wzrost ten będzie realizowany przez konsekwentnie przeprowadzaną politykę stopniowej obniżki cen artykułów powszechnego spożycia, wzrost płac w oparciu o zwiększenie wydajności pracy, poprawę płac niektórych kategorii robotników i pracowników, wzrost produkcji i towarowości gospodarki chłopskiej.

Wzrastający poziom dochodów ludności zostanie zabezpieczony przez odpowiedni wzrost masy towarów i usług. Na podstawie zwiększenia produkcji rolnictwa i przemysłu artykułów powszechnego spożycia obroty uspołecznionego handlu detalicznego i zakładów żywienia zbiorowego zostaną zwiększone w cenach porównywalnych o około 25 proc. przy równoczesnym znacznym wzbogaceniu asortymentu towarów i poprawie ich jakości. Handel uspołeczniony winien wzmóc swoje oddziaływanie na przemysł tak, aby rodzaj, asortyment i jakość wytwarzanych towarów odpowiadały wzrastającym wymaganiom ludności i aby zaprzestano produkcji towarów nie cieszących się popytem. Równocześnie winna nastąpić wydatna poprawa w obsłudze ludności przez handel uspołeczniony. Należy zwiększyć sprawność uspołecznionego handlu przez lepsze przystosowanie rozdzielników towarowych i asortymentów do potrzeb i życzeń konsumentów, lepsze wykorzystanie lokalnych źródeł zaopatrzenia, zaostrzenie walki z biurokratyzmem w aparacie handlowym, ulepszenie obsługi w sklepach.

73 Sieć sklepów handlu uspołecznionego winna w roku 1955 zwiększyć się w porównaniu z rokiem 1953 o około 5 tys. w tym na wsi o około 2,5 tysiąca. Szczególnie należy rozwinąć sieć handlową w nowych osiedlach mieszkaniowych i usunąć istniejące na tym odcinku zaniedbania. Wydatnie należy zwiększyć liczbę zakładów żywienia zbiorowego oraz poprawić jakość posiłków i obsługi konsumentów.

Należy rozwinąć sieć oddziałów zaopatrzenia robotniczego i usprawnić ich pracę.

74 Należy zwiększyć budownictwo mieszkaniowe w miastach i osiedlach robotniczych. W roku 1955 należy oddać do użytku 162 tys. izb mieszkalnych, tj. o około 20 proc. więcej niż w 1953 r., w tym w Warszawie około 29 tys. izb, a na Śląsku około 36 tys. izb.

75 Należy wydatnie zwiększyć remonty budynków mieszkalnych. Państwo przeznaczy na remonty izb mieszkalnych w 1954 roku ponad 830 mln. zł i w 1955 r. ponad 1.120 mln. zł wobec 538 mln. zł w 1953 roku. Działalność remontowa zostanie zabezpieczona w niezbędną ilość materiałów budowlanych przy usprawnieniu wykonawstwa ze strony państwowych i spółdzielczych przedsiębiorstw remontowo - budowlanych. Jednocześnie państwo zwiększy sprzedaż materiałów budowlanych szczególnie dla ludności wiejskiej oraz na cele budownictwa indywidualnego w miastach.

76 Państwowe nakłady na rozwój urządzeń komunalnych zostaną zwiększone w roku 1955 o około 30–35 proc. w porównaniu z rokiem 1953. Zostanie usprawniony transport miejski przez wzrost liczby wozów tramwajowych, autobusowych i trolejbusowych, dalszą rozbudowę zaplecza technicznego i znaczne polepszenie gospodarki remontowej taboru.

77 Nakłady inwestycyjne na budownictwo socjalne i kulturalne zostaną zwiększone w roku 1955 o około 35 proc. w porównaniu z rokiem 1953. Należy zbudować w mieście i na wsi 3200–3500 izb szkolnych i zwiększyć ilość łóżek szpitalnych o co najmniej 5000. Należy zwiększyć tempo telefonizacji i radiofonizacji wsi.

78 Należy osiągnąć poprawę warunków pracy i odpoczynku robotników. Nastąpić to winno w szczególności przez:

a) polepszenie warunków bezpieczeństwa i higieny pracy;

nakłady finansowe na ten cel zostaną wydatnie zwiększone;

b) normalizację reżimu dnia roboczego, a zwłaszcza przez znaczne zmniejszenie nadmiernej liczby godzin nadliczbowych, przede wszystkim w przemyśle węglowym;

c) dalszy rozwój wczasów pracowniczych.

79 Należy podnieść stan sanitarno-porządkowy miast, osiedli i wsi, należy również zdecydowanie podnieść wymagania higieny w stosunku do zakładów żywienia zbiorowego, zakładów produkujących artykuły żywności lub zajmujących się ich transportem i dystrybucją.

★ ★ ★

Osiągnięty dzięki ofiarnej i patriotycznej pracy polskiego ludu pracującego poziom rozwoju sił wytwórczych i dotychczasowe wyniki gospodarcze uzyskane w okresie czterech lat Planu Sześcioletniego napawają słuszną dumą cały naród polski i pozwalają stwierdzić, że w ciągu następnych dwu lat w pełni możliwe jest urzeczywistnienie postawionego przez partię zadania podniesienia poziomu życiowego mas pracujących.

Polska Ludowa w oparciu o wszechstronną i bezinteresowną, prawdziwie braterską pomoc Związku Radzieckiego i współpracę ze wszystkimi krajami obozu socjalizmu może dziś zdecydowanie likwidować powstałe nierównomierności w rozwoju gospodarki narodowej, podnosić dobrobyt i kulturę mas pracujących i szybko posuwać się naprzód po drodze budownictwa socjalistycznego. Dokonać tego można jedynie nieustannie umacniając sojusz robotniczo-chłopski, fundament władzy ludowej i ugruntowując kierowniczą rolę klasy robotniczej w tym sojuszu, opierając się o twórczą energię i ofiarną pracę polskich mas ludowych.

Partia i rząd w ostatnich miesiącach zastosowały szereg środków i rozwinęły pracę dla urzeczywistnienia zadań szybszego podnoszenia poziomu życiowego ludzi pracy. Szerokie poparcie mas pracujących dla tych poczynań, znajdujące między innymi swój dobitny wyraz w wielkiej fali przedzjazdowego współzawodnictwa pracy w mieście i na wsi, świadczy o pełnej słuszności celów wytkniętych przez partię i dróg nakreślonych do ich realizacji. Stanowi ono gwarancję, że wytknięte przez partię nowe zadania obecnego etapu budownictwa socjalistycznego zostaną zwycięsko zrealizowane.

W realizacji nakreślonych zadań wielka kierownicza i organizatorska rola przypada naszej partii. W obliczu nowych zadań rzeczą najważniejszą jest stałe umacniać więź partii z masami pracującymi miast i wsi, stać na czele ich twórczego wysiłku, podnosić ich świadomość, pobudzać inicjatywę i wzmacniać aktywność.

Konkretny i realny charakter wysuniętego przez nas programu wydatnej poprawy bytu ludzi pracy uzmysławia w sposób szczególnie dobitny najszerszym masom ludowym wielkość celów socjalizmu, co stwarza szersze niż kiedykolwiek możliwości wzmożenia wkładu wszystkich ludzi pracy w dzieło budownictwa socjalizmu w Polsce.

Właśnie to jednak stanowi i będzie stanowiło dla kułactwa oraz dla agentur międzynarodowego imperializmu bodziec dla zaostrzania walki przeciwko władzy ludowej, dla podejmowania wciąż nowych prób wymierzonych przeciwko jedności i zwartości klasy robotniczej oraz sojuszowi robotniczo-chłopskiemu. Opierając się o sformułowany przez Zjazd program, partia nasza powinna systematycznie paraliżować zakusy i intrygi wroga klasowego, demaskować jego kłamstwa, uniemożliwiać mu zakłócenie realizacji naszych zadań.

Szczególne znaczenie ma obecnie umocnienie oddziaływania klasy robotniczej na jej sojusznika — chłopów pracujących. Należy w każdej organizacji partyjnej pogłębić i utrwalić przekonanie o tym, że odpowiada ona za stan pracy partyjnej na wsi, za umocnienie spójni miasta ze wsią, za podniesienie poziomu produkcji rolnej i rozwój spółdzielczości produkcyjnej, za wzrost kultury i dobrobytu wsi. Poważnym zadaniem jest rozbudowa i umocnienie organizacji partyjnych na wsi, pogłębienie związku terenowych organów władzy ludowej z masami chłopów pracujących, pobudzenie aktywności chłopów pracujących dla wykorzystania wszystkich rezerw produkcyjnych w indywidualnych i uspołecznionych gospodarstwach rolnych, dalsze systematyczne izolowanie kułactwa i ograniczanie wyzysku kułackiego.

Drugi Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej wzywa wszystkich członków partii, by wytrwale i nieustannie nieśli w masy nakreślony przez partię program działania, program szybszego wzrostu poziomu życiowego mas pracujących, program, który jest wyrazem pokojowej woli i pokojowych dążeń narodu polskiego, walczącego wspólnie z całym obozem demokracji i socjalizmu pod przewodem Związku Radzieckiego o okiełznanie imperialistycznych sił agresji, o odprężenie międzynarodowe, o trwały pokój.

Drugi Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej wzywa ogół robotników, pracujących chłopów i inteligencję pracującą do skupienia się wokół partii w szeregach Frontu Narodowego, do twórczej pracy w imię pełnego wykonania wytkniętych przez partię zadań budownictwa socjalistycznego, podniesienia dobrobytu i poziomu kulturalnego ludzi pracy oraz zwiększenia siły gospodarczej i obronnej naszej ludowej Ojczyzny.